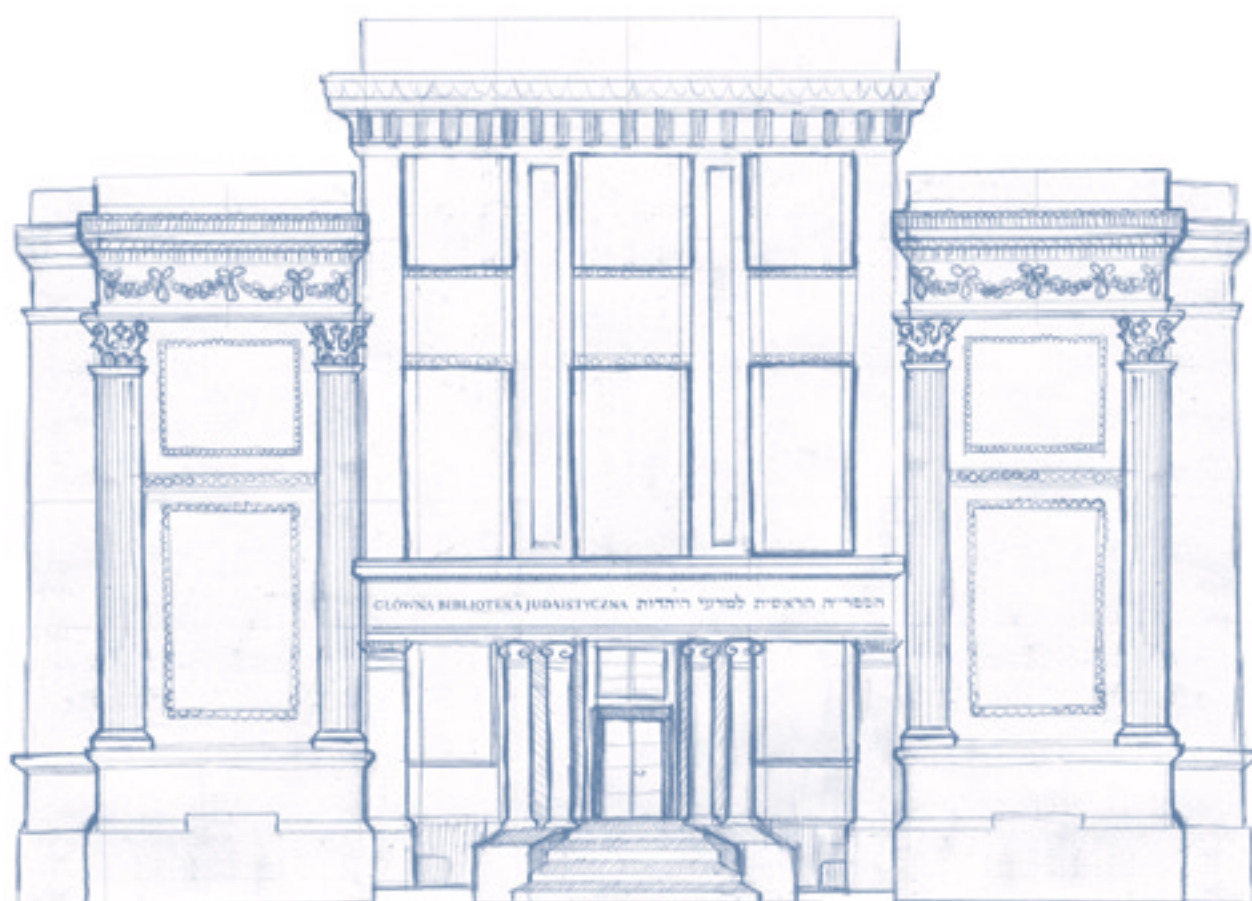

GLÓWNA BIBLIOTEKA JUDAISTYCZNA מוסדית הראשית לשוני הידית

Raport Stowarzyszenia ŻIH ————— 2017

Wstęp ———	List wiodący ———	5
Część I ———	Stowarzyszenie ŻIH ———	7
	01. Historia Stowarzyszenia ŻIH ———	8
	02. Władze Stowarzyszenia ŻIH ———	12
Część II ———	Działalność statutowa ———	17
	01. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN ———	20
	02. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma ———	36
	03. Komisja Grantowa Stowarzyszenia ŻIH ———	44
Część III ———	Fundraising ———	53
	01. Raport z prac Działu Rozwoju Stowarzyszenia ŻIH w Polsce w 2017 roku ———	54
Część IV ———	Finanse ———	71

STOWARZYSZENIE
ŻYDOWSKI INSTYTUT
HISTORYCZNY W POLSCE

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce (Stowarzyszenie ŻIH), zarejestrowane w 1951 roku, działa na rzecz upamiętnienia historii i kultury polskich Żydów oraz ich wkładu w kulturę światową, pozyskując fundusze i wspierając różnorodne inicjatywy. Stowarzyszenie ŻIH założyło i współfinansuje Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN (Muzeum POLIN), a także wspiera działalność Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma (Instytut).

← Marian Turski i Piotr Wiślicki

2017

Drodzy Członkowie, Darczyńcy, Partnerzy i Przyjaciele Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce,

oddajemy w Wasze ręce szczegółowy raport z działalności statutowej Stowarzyszenia w 2017 roku. Prezentujemy w nim projekty realizowane wspólnie z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Żydowskim Instytutem Historycznym im. Emanuela Ringelbluma. Opisujemy granty przyznane przez Komisję Grantową kilkunastu organizacjom działającym lokalnie na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego polskich Żydów. Prowadzenie tak różnorodnej działalności jest możliwe tylko i wyłącznie dzięki wsparciu darczyńców z Polski i ze świata, w tym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz miasta stołecznego Warszawy.

Jesteśmy dumni, że tyle dobrego udało się osiągnąć w wyniku wspólnej pracy Stowarzyszenia ŻIH, darczyńców i wspaniałych instytucji, które mamy przywilej wspierać. Napawa nas to również nadzieją, że mimo różnic, podziałów i niezrozumienia nie brakuje w naszym kraju ludzi dobrej woli, otwartych na dialog i szanujących wielokulturowe dziedzictwo Polski.

We wstępie pragniemy zwrócić uwagę na dwa kluczowe osiągnięcia 2017 roku dotyczące instytucji, z którymi Stowarzyszenie ŻIH jest nierozdzielnie związane. Zakończyliśmy ponaddwuletni okres prac nad nowym statutem Muzeum POLIN, który potwierdza prawa trzech Założycieli (Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, miasta stołecznego Warszawy oraz Stowarzyszenia ŻIH) wynikające z podpisanej w 2005 roku umowy założycielskiej. Dokument ten ma fundamentalne znaczenie dla stabilnego zarządzania instytucją przez kolejne lata. Jest też dowodem na to, że partnerstwo publiczno-prywatne sprawdza się nie tylko na etapie tworzenia instytucji, lecz także jej bieżącego funkcjonowania. Więcej informacji na ten temat znajdą Państwo na stronie 22 raportu.

Drugie kluczowe osiągnięcie to podpisanie umowy depozytowej, która potwierdza zasady wieloletniej współpracy i dotychczasowe umowy z Żydowskim Instytutem Historycznym im. Emanuela Ringelbluma w zakresie przechowywania i udostępniania zbiorów Stowarzyszenia ŻIH. Dziękujemy Instytutowi za dotychczasowe owocne wspólne działania na tym polu i liczymy, że w przyszłości będziemy mogli jeszcze lepiej wywiązywać się z naszego nadrzędnego obowiązku — ochrony i udostępniania dziesiątków tysięcy dokumentów i obiektów, w tym Podziemnego Archiwum Getta Warszawskiego, stanowiących dziedzictwo wszystkich Żydów na świecie.

Życzymy miłej lektury, a w przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt z biurem Stowarzyszenia.

W imieniu Zarządu

PIOTR WIŚLICKI
przewodniczący Zarządu

MARIAN TURSKI
wiceprzewodniczący Zarządu,
przewodniczący Rady Muzeum
Historii Żydów Polskich POLIN

Stowarzyszenie ŻIH

Stowarzyszenie ŻIH od 70 lat wspiera i popularyzuje badania naukowe w dziedzinie historii i kultury żydowskiej. Prowadzi działalność edukacyjną, a także podejmuje działania na rzecz kształtowania postaw tolerancji w społeczeństwie.

↑ Posiedzenie Żydowskiej Komisji Historycznej w Łodzi w 1946 roku, wśród uczestników m.in.: Chaskiel Kameraz, Bluma i Hersz Wasserowie, Józef Kermisz, Filip Friedman, Nachman Blumental, Rachela Auerbach. Zdjęcie z kolekcji Stowarzyszenia ŻIH i Żydowskiego Instytutu Historycznego

Historia Stowarzyszenia ŻIH

01

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce wywodzi się z założonego w 1944 roku Centralnego Komitetu Żydów w Polsce i po wieloletnich staraniach zostało ostatecznie zarejestrowane w 1951 roku w Warszawie. Jego celem statutowym jest upamiętnienie historii i kultury polskich Żydów oraz ich wkładu w kulturę światową. Od przeszło 70 lat wspiera i popularyzuje badania naukowe w dziedzinie historii i kultury żydowskiej. Prowadzi działalność edukacyjną, a także podejmuje działania na rzecz kształtowania postaw tolerancji w społeczeństwie. Stowarzyszenie ŻIH współpracuje z innymi organizacjami żydowskimi i instytucjami o podobnych celach działających w kraju i na świecie.

W 1993 roku Stowarzyszenie ŻIH zainicjowało projekt Muzeum Historii Żydów Polskich. Powołało międzynarodowy zespół, którego celem było opracowanie założeń programowych instytucji oraz wystawy stałej. Muzeum miało być miejscem otwartej dyskusji, szacunku i dialogu między narodami — miejscem, które łączy, a nie dzieli. Ideę tę poparli nie tylko wszyscy prezydenci i rządy w Polsce, lecz także dziesiątki organizacji i osób na całym świecie, w tym wielu darczyńców. Dzięki temu wsparciu Stowarzyszenie ŻIH do 2005 roku prowadziło projekt samodzielnie jako inicjatywę społeczną.

25 stycznia 2005 roku Stowarzyszenie ŻIH wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz miastem stołecznym Warszawą powołało wspólną instytucję kultury o nazwie Muzeum Historii Żydów Polskich. Na mocy aktu założycielskiego strona publiczna sfinansowała budowę budynku Muzeum, a Stowarzyszenie ŻIH odpowiadało za sfinansowanie i organizację procesu tworzenia wystawy stałej. Stowarzyszenie ŻIH, przy wsparciu ponad 500 donatorów z całego świata, przeznaczyło w latach 1993–2014 na rzecz tworzenia Muzeum oraz projektowania i produkcji wystawy stałej 145 milionów złotych. Dodatkowo w latach 2005–2014 Stowarzyszenie ŻIH przeznaczyło 20 milionów złotych na działalność edukacyjną i publiczną Muzeum. Po otwarciu wystawy stałej Stowarzyszenie dalej wspiera Muzeum. Od 2015 roku pozyskało blisko 15 milionów złotych na rzecz tej instytucji.

Stowarzyszenie ŻIH jest strażnikiem spuścizny narodu żydowskiego, zarówno materialnej, jak i duchowej. Część tej spuścizny to gromadzone od 1951 roku zbiory: archiwalia, niektóre pochodzące już z połowy XVII wieku, księgozbiór liczący około 80 tysięcy woluminów oraz liczne obrazy, grafiki, plakaty, rzeźby, przedmioty rzemiosła artystycznego, fotografie i wiele, wiele innych. Do najcenniejszych należy wpisane na Listę światowego dziedzictwa UNESCO Podziemne Archiwum Getta Warszawskiego, tzw. Archiwum Ringelbluma. Ta spuścizna jest w sensie moralnym własnością wszystkich Żydów.

Stowarzyszenie ŻIH wspiera również działalność Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma. Jesienią 2017 roku odbyły się uroczyste obchody 70. rocznicy powstania Instytutu, które były wspólnym świętem Instytutu i Stowarzyszenia ŻIH. Przez 70 lat losy obu instytucji spletały się na wielu poziomach: na początku lat 50. pracownicy Instytutu byli liderami grupy powołującej Stowarzyszenie ŻIH; później przez ponad 40 lat Instytut prowadził swoją działalność w strukturach Stowarzyszenia, a od ponad 20 lat ściśle współpracujemy chroniąc i udostępniając zbiory Stowarzyszenia.

← Dokumenty z Archiwum Ringelbluma

← ↑ Prace konserwatorskie w Pracowni Konserwatorskiej Żydowskiego Instytutu Historycznego

Stowarzyszenie ŻIH uznaje, że współdziałanie państwa i organizacji społecznej może przynieść wymierne efekty w ochronie żydowskiego dziedzictwa. Dlatego też swoje zbiory wraz z zabytkowym budynkiem przy ul. Tłomackie 3/5, w którym są one przechowywane, udostępniło nieodpłatnie Instytutowi. Stowarzyszenie ŻIH współpracuje z Instytutem również przy realizacji wielu wspólnych projektów — najnowszy z nich to Program Oneg Szabat, w ramach którego w 2017 roku została zrealizowana i udostępniona zwiedzającym wystawa stała „Czego nie mogliśmy wykrzyczeć światu” o Archiwum Ringelbluma i jego twórcach.

Stowarzyszenie ŻIH wspiera także inne, różnorodne inicjatywy, przekazując kilkanaście grantów rocznie organizacjom działającym na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i materialnego polskich Żydów.

Ludzie, którzy tworzą Stowarzyszenie ŻIH, reprezentują różne środowiska. Łączy ich jednak misja zachowania tysiącletniego dziedzictwa polskich Żydów dla przyszłych pokoleń.

W 2017 roku:

Odbyło się 13 posiedzeń Zarządu, na których podjęto 66 uchwał.

Odbyło się jedno Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia ŻIH.

Stowarzyszenie ŻIH liczy obecnie 221 członków (stan na 31 grudnia 2017 roku).

ZARZĄD STOWARZYSZENIA ŻIH:

Piotr Wiślicki — przewodniczący
Marian Turski — wiceprzewodniczący
dr hab. Jan Doktor — sekretarz
Jan Jagielski — skarbnik
Joanna Fikus — członek (od 6.06.2017)
prof. Barbara Kirshenblatt-Gimblett — członek (do 1.06.2017)
Michał Majewski — członek (do 8.01.2018)
Agnieszka Milbrandt — członek
Krzysztof A. Rozen — członek

KOMISJA REWIZYJNA:

Marek Nowakowski — przewodniczący
Piotr Rytka-Zandberg — wiceprzewodniczący
Małgorzata Tarnowska — sekretarz

→ Pożegnanie pani Kaliny Gawlas, wieloletniej współpracownicy Stowarzyszenia ŻIH i Muzeum POLIN, w latach 2013–2015 członkini Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia ŻIH, maj 2017

2017

Władze Stowarzyszenia ŻIH

02

ZARZĄD:

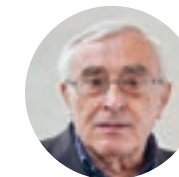
Piotr Wiślicki
przewodniczący

Marian Turski
viceprzewodniczący

Jan Doktor
sekretarz

Jan Jagielski
skarbnik

Joanna Fikus
członek

Barbara Kirshenblatt-
-Gimblett, członek

Michał Majewski
członek

Agnieszka Milbrandt
członek

Krzysztof A. Rozen
członek

KOMISJA REWIZYJNA:

Marek Nowakowski
przewodniczący

Piotr Rytka-Zandberg
wiceprzewodniczący

Małgorzata Tarnowska
sekretarz

Ważnym organem Stowarzyszenia ŻIH jest Komisja Grantowa, która corocznie ogłasza konkursy na dofinansowanie działań związanych z zachowaniem i utrwalaniem pamięci o historii i kulturze polskich Żydów oraz ich wkładzie w światową cywilizację. Komisja Grantowa typuje projekty, które otrzymują dofinansowanie od Stowarzyszenia ŻIH, wspiera beneficjentów w realizacji ich projektów, a także kontroluje wykorzystanie grantów.

KOMISJA GRANTOWA:

Michał Majewski — przewodniczący (do 8.01.2018)
Joanna Fikus — przewodnicząca (od 25.01.2018)
dr hab. Jolanta Żyndul — członek
Alicja Mroczkowska — członek
dr hab. Jan Doktor — członek

Działalność Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku koordynowały dwa działy:

DZIAŁ FINANSOWO-ADMINISTRACYJNY:

Sławomir Różański, Daria Kurkus —
prowadzenie i zarządzanie finansami organizacji,
polityka grantowa, sprawy kadrowe, koordynacja
prac Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Komisji
Grantowej.

DZIAŁ ROZWOJU:

Marta Wróbel, Bartosz Dymarek,
Elżbieta Kossowska — pozyskiwanie środków
finansowych od darczyńców, relacje z darczyńcami,
komunikacja i działalność wizerunkowa,
produkcja materiałów fundraisingowych.

W maju 2017 roku Stowarzyszenie ŻIH zostało nagrodzone w konkursie Top Inwestycje Komunalne za utworzenie Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN — pierwszej w Polsce instytucji stworzonej wspólnie przez rząd, samorząd i organizację pozarządową. Nagrodę wręczono podczas gali w ramach IX Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. Odebrał ją pełnomocnik Zarządu Stowarzyszenia ŻIH Sławomir Różański.

→ Wioletta Paprocka-Ślusarska z Urzędu m.st. Warszawy i Sławomir Różański podczas gali IX Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, maj 2017

Działalność statutowa

Stowarzyszenie ŻIH realizuje swoje cele statutowe, głównie wspierając działalność programową Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma. Pozyskuje fundusze na wspólną realizację różnorodnych projektów edukacyjnych, kulturalnych, wystawienniczych i naukowych. Kontynuuje także działalność grantodawczą.

Współpraca Muzeum POLIN i Stowarzyszenia ŻIH jest wzorowa. Systematyczna pomoc Stowarzyszenia pozwala Muzeum realizować wiele ważnych projektów edukacyjnych i kulturalnych, tworzyć piękne wystawy czasowe i powiększać swoją kolekcję. Dzięki Stowarzyszeniu, Muzeum ma bardzo dobre relacje ze środowiskami żydowskimi w Polsce i na świecie. Nasze kilkuletnie już doświadczenia potwierdzają, że partnerstwo publiczno-prywatne, będące fundamentem Muzeum, doskonale sprawdza się w praktyce, umożliwiając zarazem rozwój i stabilność instytucji.

PROF. DARIUSZ STOLA
dyrektor Muzeum POLIN

2017

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

01

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN znajduje się w sercu przedwojennej dzielnicy żydowskiej Warszawy, naprzeciwko pomnika Bohaterów Getta. Misją Muzeum POLIN jest przywracać i chronić pamięć historii polskich Żydów, przyczyniać się do wzajemnego zrozumienia i szacunku wśród Polaków i Żydów, społeczeństw Europy i świata.

Sercem Muzeum POLIN jest wystawa stała. To swoiste *theatrum* historii zostało docenione na arenie międzynarodowej i wielokrotnie nagrodzone za wyznaczanie nowych standardów dla muzeów historycznych. Wystawa, stworzona przez międzynarodowy zespół naukowców i projektantów, dzieli się na osiem galerii. Prezentuje nieopowiedzianą dotąd historię żydowskiego życia na terenach państwa polskiego od 960 roku do współczesności.

Wokół wystawy stałej skupiają się wszystkie kluczowe działania Muzeum POLIN. Jest ona podstawą dla programów edukacyjnych, kulturalnych i artystycznych. W listopadzie 2017 roku wystawę stałą obejrzał milionowy zwiedzający. Od momentu otwarcia Muzeum odwiedziło ponad 2,4 miliona osób.

→ Noc Muzeów
w Muzeum POLIN,
maj 2017

21

W 2017 roku Założyciele — Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, miasto stołeczne Warszawa i Stowarzyszenie ŻIH — nadali Muzeum POLIN nowy statut, który reguluje zasady bieżącego funkcjonowania instytucji i potwierdza uprawnienia Założycieli. Nowy statut, przyjęty na podstawie umowy założycielskiej z 25 stycznia 2005 roku, zawiera następujące kluczowe uprawnienia Założycieli:

- Dyrektor jest powoływany lub odwoływany przez Organizatora prowadzącego rejestr, do którego jest wpisane Muzeum POLIN (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) w porozumieniu z drugim Organizatorem (miastem stołecznym Warszawą) i po uzyskaniu zgody Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce.
- Zastępcy dyrektora mogą zostać powołani lub odwołani przez dyrektora za zgodą Założycieli.
- Członkowie Rady Muzeum są powoływani i odwoływani przez Organizatora prowadzącego rejestr, do którego jest wpisane Muzeum (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego), w porozumieniu z drugim Organizatorem (miastem stołecznym Warszawą) i po uzyskaniu zgody Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce, z zastrzeżeniem, że:
 - 5 członków Rady Muzeum zostaje powołanych spośród osób wskazanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
 - 5 członków Rady Muzeum zostaje powołanych spośród osób wskazanych przez miasto stołeczne Warszawę.
 - 5 członków Rady Muzeum zostaje powołanych spośród osób wskazanych przez Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce.
- Organizatorzy mogą połączyć, podzielić lub zlikwidować Muzeum POLIN po uzyskaniu zgody Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce, na warunkach i zgodnie z procedurą opisaną w prawie polskim.
- Zmiana statutu wymaga zgody wszystkich Założycieli.

Kolegium Społeczne

Przy dyrektorze Muzeum POLIN działa Kolegium Społeczne. Zostało ono powołane w 2015 roku z inicjatywy Stowarzyszenia ŻIH i kieruje nim Piotr Wiślicki, przewodniczący Stowarzyszenia ŻIH. W skład Kolegium wchodzi przedstawiciele organizacji zrzeszających środowiska żydowskie. Jest ono forum dyskusji, współpracy i wymiany doświadczeń osób, którym bliska jest idea zachowania i propagowania dziedzictwa polskich Żydów. Jest jednocześnie realizacją marzenia twórców Muzeum POLIN, aby było ono miejscem szeroko rozumianej wspólnoty — miejscem, które współtworzą przedstawiciele środowiska żydowskiego. W 2017 roku Kolegium Społeczne spotkało się dwa razy. Podczas spotkań były omawiane plany i działania Muzeum POLIN oraz możliwości współpracy z innymi organizacjami w zakresie edukacji i upowszechniania wiedzy na temat historii i kultury polskich Żydów.

← ↑ Wystawa stała Muzeum POLIN

← ↑ „Szafa grająca! Żydowskie stulecie na szelaku i winylu”
3.02–29.05.2017

W 2017 roku Muzeum POLIN przygotowało dwie wystawy czasowe — całkowicie różniące się tematem i charakterem. Obie spotkały się z dużym zainteresowaniem zwiedzających.

RAPORT

2017

↓ → „Krew. Łączy i dzieli”
12.10.2017–29.01.2018

Przedsięwzięcia realizowane w 2017 roku
przez Muzeum POLIN przy wsparciu
Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny
w Polsce i prywatnych darczyńców

↑ Rok 2017 w Muzeum POLIN rozpoczął się otwarciem wystawy „Szafa grająca! Żydowskie stulecie na szelaku i winylu”. Opowiadała ona o historii fonografii i muzyki popularnej w XX wieku oraz pokazywała, jak duży udział mieli w niej żydowscy producenci, kompozytorzy i artyści.

Na wystawie można było posłuchać muzyki kantoralnej, która dzięki gramofonowi upowszechniła się w żydowskich domach, piosenek teatru jidysz, znanych na całym świecie popularnych utworów z filmów, rewii i musicali, jazzu, folku, a także mocnych kawałków punkowych buntowników.

↑ W drugiej połowie 2017 roku w Muzeum POLIN została otwarta wystawa czasowa „Krew. Łączy i dzieli” poświęcona historii krwi jako symbolu w judaizmie i chrześcijaństwie. Inspiracją do jej zorganizowania była ekspozycja w Jewish Museum London, która przekrojowo prezentowała zagadnienie krwi w kontekście kultury żydowskiej. Polska edycja wystawy została wzbogacona o wątki z kultury polskiej i religii chrześcijańskiej. Niezwykle ważny element wystawy stanowiły oryginalne obiekty: rzeźba „Blood Cinema” Anisha Kapoora, artysty światowej sławy, którego twórczość została po raz pierwszy zaprezentowana w Polsce, a także Piotra Uklańskiego, Moshe Gershuniego, Bogny Burskiej, Doroty Buczkowskiej i Elizy Proszczuk. Wystawę zobaczyło prawie 45 tysięcy widzów, co uczyniło ją najpopularniejszą wystawą czasową w historii Muzeum POLIN. W wydarzeniach towarzyszących wystawie uczestniczyło ponad 3800 osób.

Dziękujemy Panu Grzegorzowi Jankilevitschowi i Jankilevitsch Foundation za darowiznę umożliwiającą organizację wystawy wraz z programem towarzyszącym.

MECENAS WYSTAWY: Wydawnictwo Zwierciadło
WSPARCIE: David Berg Foundation, Sills Family Foundation

Stowarzyszenie ŻIH wsparło również program „Obcy w domu. Wokół Marca '68”, a w szczególności projektowanie wystawy czasowej pod tym samym tytułem, stanowiącej jeden z najważniejszych punktów programu obchodów 50. rocznicy wydarzeń marcowych z 1968 roku. Wystawa przypomina nie tylko przyczyny, przebieg i skutki kampanii antysemickiej, lecz także oddaje głos marcowemu pokoleniu. Jej istotną częścią są relacje świadków historii oraz pamiątki, zdjęcia i dokumenty związane z pożegnaniem i wyjazdami z Polski, które są prezentowane w tzw. Archiwum Marca, odrębnej przestrzeni wystawy. Jak mówi o wystawie Zygmunt Stępiński, zastępca dyrektora Muzeum POLIN: *Tłem wystawy są wydarzenia polityczne w Polsce. Jednak głównym tematem nie jest walka o władzę ani strajk studentów, lecz los polskich Żydów, którzy po wydarzeniach marcowych wygnano z Polski.*

MECENAS: Europejski Komitet Wspierania Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

WSPARCIE: Taube Philanthropies, William K. Bowes, Jr. Foundation, Global Education Outreach Program, Neubauer Family Foundation, Sills Family Foundation, David Goldman i Debbie Bisno oraz Fellowships at Auschwitz for the Study of Professional Ethics, Marek i Agnieszka Nowakowscy, Andrzej i Małgorzata Rojek, Jerry Wartski z rodziną, Paul Goldner i Sandy Soifer

← Dr Anita Friedman, prezydent fundacji Jewish Family and Children's Services, która była bezpośrednio zaangażowana w wydanie dziennika Rywki Lipszyc w wersji polskiej. Zdjęcie z wystawy „Dziewczyna z pamiętnika” prezentowanej w Żydowskim Muzeum Galicja w Krakowie, lipiec 2017

↓ Siedmioramienny świecznik jest symbolicznym odwołaniem do menory — złotego świecznika, który stał w Pierwszym Przybytku, a potem w Świątyni Jerozolimskiej

↑ Dzięki wsparciu Stowarzyszenia ŻIH z roku na rok powiększa się kolekcja Muzeum POLIN. Zakupione artefakty i dzieła sztuki zastępują obiekty wypożyczone od innych instytucji bądź — po konserwacji i przygotowaniu — wzbogacają wystawę stałą. W 2017 roku zakupiono kilka cennych obiektów związanych z tradycją religijną judaizmu, m.in. siedmioramienny świecznik.

Zakup obiektów był możliwy dzięki wsparciu Koret Foundation, Lynne E. Goldberg i Davida M. Grossa, Ronalda S. Laudera.

↑ W 2017 roku Stowarzyszenie ŻIH przyłączyło się do przygotowań kolejnego projektu wystawieniowego Muzeum POLIN — wystawy czasowej „W Polsce króla Maciusia. 100-lecie odzyskania niepodległości”, której otwarcie zaplanowano na listopad 2018 roku. Zespół kuratorski prowadził zaawansowane prace merytoryczne, z czego najważniejsze osiągnięcia to: opracowanie szczegółowej koncepcji wystawy, wybór projektanta przestrzeni wystawienniczej, przygotowanie ostatecznej listy obiektów do wystawy oraz opracowanie i akceptacja merytorycznej koncepcji katalogu wystawy.

WSPARCIE: Jankilevitsch Foundation

↑ Zachowywanie dziedzictwa polskich Żydów jest nierozdzielnie związane z jego upowszechnianiem. Wiosną 1945 roku w ruinach krematorium III w KL Auschwitz-Birkenau znaleziono zniszczony, gęsto zapisany szkolny zeszyt. Był to dziennik prowadzony w łódzkim getcie przez czternastoletnią Rywkę Lipszyc. Dziś stanowi bezcenne świadectwo. W 2017 roku, przy znaczącym udziale Muzeum POLIN, „Dziennik z getta łódzkiego” Rywki Lipszyc został opracowany naukowo i po raz pierwszy wydany w języku oryginału — po polsku. Został także przygotowany pakiet edukacyjny dla uczniów i nauczycieli.

Wydanie publikacji i pakietu edukacyjnego było możliwe dzięki wsparciu Koret Foundation i Jewish Family and Children's Services (JFCS) of San Francisco, Peninsula, Marin & Sonoma Counties.

Drodzy Czytelnicy! Oddajemy w Wasze ręce nową odsłonę Wirtualnego Sztetla. To naprawdę niezwykły moment, bo taka transformacja zdarza się w dziejach dużego portalu najwyżej raz na dziesięć lat — tymi słowami rozpoczął swój nowy rozdział zmodernizowany portal Wirtualny Sztetl. Modernizacja i migracja systemu zajęła blisko dwa lata i była prowadzona dzięki wsparciu Stowarzyszenia ŻIH i darczyńców. Portal Wirtualny Sztetl został założony w 2008 roku i do 2012 roku był rozwijany właśnie przez Stowarzyszenie ŻIH. W 2012 roku został przekazany Muzeum POLIN jako dar Stowarzyszenia ŻIH. Od tego czasu znacznie powiększył swoje zasoby. Jego zawartość tworzy obecnie około 200 tysięcy tekstów, aktualności, zdjęć, rekordów genealogicznych, wywiadów itp., a liczba zarejestrowanych użytkowników wynosi ponad 28 tysięcy.

Rewitalizacja i rozwój portalu były możliwe dzięki wsparciu Tomka Ulatowskiego i Ygala Ozechova.

↑ Ważnym aspektem statutowej działalności Stowarzyszenia ŻIH jest wspieranie różnorodnych inicjatyw lokalnych. Od 2015 roku Muzeum POLIN we współpracy ze Stowarzyszeniem ŻIH przyznaje Nagrodę POLIN osobom, organizacjom i instytucjom aktywnie działającym na rzecz ochrony pamięci o historii polskich Żydów. Wyróżnienie jest wręczane na uroczystej gali, podczas której Stowarzyszenie ŻIH dziękuje wszystkim darczyńcom i partnerom za umożliwienie rozwoju Muzeum. Laureatką trzeciej edycji Nagrody POLIN została Joanna Podolska, dyrektorka Centrum Dialogu im. Marka Edelmana. Od wielu lat organizuje wydarzenia kulturalne, popularyzatorskie i edukacyjne, a także wspiera działalność wydawniczą dotyczącą łódzkich Żydów i łódzkiego getta. Zwycięzcy otrzymała statuetkę — rzeźbę autorstwa Barbary Falender — oraz nagrodę finansową. Kapituła konkursu pod przewodnictwem Mariana Turskiego przyznała również dwa wyróżnienia panom Dariuszowi Paczkowskiemu i Ireneuszowi Sosze. Nagrodę Specjalną otrzymało Stowarzyszenie Dzieci Holocaustu w Polsce pod przewodnictwem Joanny Sobolewskiej-Pyz.

Nagrody finansowe zostały ufundowane przez Tomka Ulatowskiego i Ygala Ozechova, Znamienitych Darczyńców Muzeum POLIN. Organizacja Gali Nagrody POLIN była możliwa dzięki wsparciu Jankielewitsch Foundation.

↑ Centrum Informacyjne Muzeum POLIN to miejsce przeznaczone dla osób zainteresowanych genealogią i lokalną historią Żydów w Polsce. Pracownicy Centrum i badacze służą wiedzą i pomagają odtworzyć zainteresowanym historię ich rodzin, zaginionych krewnych lub nazwy miejscowości, w których mieszkali. Centrum oferuje bezpłatny dostęp do największych baz danych, czytelni książek i map oraz międzynarodowych serwisów poświęconych żydowskiej genealogii. Dzięki wsparciu finansowemu Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku było możliwe dalsze szkolenie pracowników Centrum Informacyjnego, powiększenie jego zbiorów o wywiady historii mówionej, organizacja warsztatów genealogicznych i popularyzacja tej dziedziny nauki.

W 2017 roku działalność programowa Centrum Informacyjnego była realizowana dzięki wsparciu Tomka Ulatowskiego i Ygala Ozechova oraz w ramach programu GEOP, finansowanego ze środków Fundacji Taubego na rzecz Życia i Kultury Żydowskiej i The William K. Bowes, Jr. Foundation.

Dzięki wsparciu Stowarzyszenia ŻIH i Koret Foundation Muzeum POLIN mogło zakupić tzw. wieczystą licencję na dostęp do zasobów Visual History Archive — archiwum stworzonego przez USC Shoah Foundation, posiadającego największy na świecie zbiór relacji wideo świadków i ocalałych z Holocaustu i innych ludobójstw. Ta kolekcja jest obecnie dostępna na platformie ProQuest, która m.in. korzysta z informacji z 90 tysięcy wiarygodnych źródeł i 6 miliardów stron cyfrowych, zawiera największy na świecie zestaw prac naukowych, unikatowe skarbce zdigitalizowanych zbiorów historycznych z wielkich bibliotek i muzeów. Dzięki dostępowi do ProQuest Muzeum POLIN może prenumerować cyfrowy dostęp do wszelkich interesujących je źródeł.

↑ Najważniejszym działaniem naukowym Muzeum POLIN jest Global Education Outreach Program (GEOP). Obejmuje on projekty edukacyjne i naukowe, międzynarodową wymianę naukową oraz organizację konferencji, publikacji i kolekcji. Dzięki programowi młodzi naukowcy z całego świata zyskują okazję do studiowania dziedzictwa i historii polskich Żydów. W marcu 2017 roku w ramach programu GEOP odbyła się w Muzeum POLIN międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa „Museums and Their Publics at Sites of Conflicted History”. Wzięło w niej udział 220 uczestników z ponad 25 krajów.

Global Education Outreach Program (GEOP) jest realizowany dzięki wsparciu Fundacji Taubego na rzecz Życia i Kultury Żydowskiej, The William K. Bowes, Jr. Foundation.

↑ Muzeum POLIN chętnie gości rodziny z dziećmi. Program skierowany właśnie do rodzin jest prowadzony głównie w miejscu edukacji rodzinnej „U króla Maciusia”, w którym najmłodszy mogą poznać historię i kulturę polskich Żydów za pomocą odpowiednich narzędzi i języka dostosowanego do ich wieku. Chodzi o połączenie nauki z kreatywną zabawą i rodzinną atmosferą. W 2017 roku z oferty Muzeum POLIN skierowanej do rodzin skorzystało prawie 13 tysięcy osób.

W 2017 roku działalność programowa w miejscu edukacji rodzinnej „U króla Maciusia” była realizowana dzięki wsparciu Fundacji Rodziny Parasol i firmy Boeing.

Kontynuowany był także projekt edukacyjny **Greenberg Family International Internship Program** — program stypendialny dla zagranicznych studentów oferujący możliwość rozwoju zawodowych umiejętności w Muzeum POLIN. Stypendyści przez osiem tygodni mogli pracować w instytucji będącej w czołówce muzeów europejskich oraz pogłębiać wiedzę na temat historii polskich Żydów i ich wkładu w kulturowe dziedzictwo Europy i świata.

Nowym przedsięwzięciem zrealizowanym wspólnie przez Stowarzyszenie ŻIH i Muzeum POLIN w 2017 roku był projekt kulinarny **„Baron & Gefilteria: Powrót zapomnianego jedzenia”**. Eksperci z Nowego Jorku — Liz Alpern i Jeffrey Yoskowitz (The Gefilteria), odtwarzający smaki kuchni Żydów z Europy Środkowej — oraz polski szef kuchni Aleksander Baron połączyli swoje siły i przywrócili do życia smaki i zapachy z przepisów kuchni aszkenazyjskiej. W projekcie oprócz spotkań i debat najważniejsze było jedzenie! Można je było przygotować, a następnie skosztować podczas kolacji dla ponad 100 osób w Muzeum POLIN. Z kolei w Menora InfoPunkcie, przestrzeni Muzeum przy pl. Grzybowskiem w Warszawie, odbywały się warsztaty kulinarne prowadzone przez znakomitych szefów kuchni z Polski.

Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu North American Council for the Legacy of Polish Jews.

↑ W ramach jedenastej edycji Polsko-Izraelskiej Wymiany Młodzi (PIYE) odbyły się wizyty studyjne młodych Izraelczyków w Polsce oraz pobyty stypendialne polskich studentów w Izraelu. Tematem przewodnim tej edycji programu było szukanie swoich korzeni i poznawanie rodzinnych historii.

PIYE jest wspólną inicjatywą Muzeum POLIN i Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce. Wspierają je Ygal Ozechov i Tomek Ulatowski.

↑ Innym projektem skierowanym do studentów i wykładowców akademickich jest POLIN Meeting Point — Summer Education School, realizowanym w ramach Funduszu Edukacyjnego Fundacji Rodziny Nissenbaumów. W 2017 roku wzięło w nim udział kilkudziesięciu studentów z Polski, Izraela, Niemiec i Ukrainy. W czasie wykładów i zajęć integracyjnych uczestnicy pracowali nad zagadnieniem dialogu międzykulturowego.

↑ Rok 2017 to również piąty sezon podróży po Polsce „Muzeum na kółkach”. Umieszczona w przENOŚnym pawilonie wystawa edukacyjna odwiedziła już kilkadziesiąt miejscowości w całej Polsce, przybliżając ich mieszkańcom historię i kulturę polskich Żydów. W trakcie trasy zostało również zrealizowanych ponad 50 działań towarzyszących wystawie — warsztatów, wycieczek i prelekcji.

W 2017 roku część projektu „Muzeum na kółkach” była realizowana dzięki wsparciu Koret Foundation na cześć Tada Taube.

Centrum Edukacyjne Muzeum POLIN przygotowało specjalny pakiet edukacyjny dla północno-amerykańskich edukatorów żydowskich odwiedzających Muzeum. Wybór źródeł, karty pracy, mapy i schematy oraz prezentacje multimedialne pomagają w zwiedzaniu wystawy stałej i czynią z niej bardzo ważny punkt odniesienia dla uczenia o żydowskiej historii w Polsce.

Realizacja wszystkich opisanych powyżej działań Muzeum POLIN była możliwa dzięki wsparciu darczyńców i zaangażowaniu w nie Stowarzyszenia ŻIH.

↑ W 2017 roku zorganizowaliśmy wizytę w Muzeum POLIN młodzieży gimnazjalnej z Bełżyc. Uczniowie wzięli udział w oprowadzaniu po wystawie stałej, a następnie uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych.

Kontynuowano także szkolenia dla hebrajsko-języcznych przewodników w ramach rozwoju współpracy Muzeum POLIN z rządem Izraela w dziedzinie edukacji, aby umożliwić zwiedzanie wystawy stałej grupom z tego państwa. W seminariach uczestniczyło 88 izraelskich przewodników, był prowadzony kurs języka hebrajskiego dla 12 pracowników Muzeum, 75 nauczycieli polskich wzięło udział w wizytach studyjnych w Izraelu, a 15 nauczycieli z Izraela odwiedziło Muzeum POLIN.

Projekty zostały zrealizowane dzięki wsparciu państwa Nimroda S. i Odette Ariav „Cygielman”.

Projekty Muzeum POLIN związane z realizacją grantów ze środków publicznych i współpracą z organizacjami żydowskimi

74. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim wspólnie z Muzeum POLIN upamiętniliśmy koncertem w wykonaniu orkiestry Sinfonia Varsovia pod batutą maestro Jerzego Maksymiuka. Szczególnym punktem programu było premierowe wykonanie jego autorskiej kompozycji pt. „A Lonely Star over Be’er Sheva”.

↑ W programie edukacyjnym Muzeum POLIN kluczowe miejsce zajmują projekty, które kształtują wiedzę i postawy dzieci i młodzieży. Jednym z nich jest program „Edukacja dla różnorodności: działania dla uczniów i nauczycieli”, realizowany przez Stowarzyszenie ŻIH we współpracy z Muzeum POLIN dzięki wsparciu Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy. W ramach projektu odbyły się warsztaty integracyjne w Zespole Szkół w Kosowie Lackim dla uczniów szkół polskich i izraelskich oraz spotkanie 50 polskich samorządowców z Naczelnym Rabinem Polski Michaeliem Schudrichem i Naczelnym Rabinem Krakowa Eliezerem Gurary. Projekt przygotowaliśmy wspólnie z Ministerstwem Edukacji Izraela.

Poprzedni rok był dla Żydowskiego Instytutu Historycznego i Stowarzyszenia ŻIH rokiem wyjątkowym. Z okazji 70. rocznicy powstania Instytutu podjęliśmy wspólną inicjatywę — Program Oneg Szabat. W jego ramach udało się nam pozyskać fundusze na ogromnie ważną wystawę „Czego nie mogliśmy wykrzyczeć światu”. Wydaliśmy wiele publikacji i przygotowaliśmy uroczystości jubileuszu uświetnionego przez grono naszych przyjaciół z Polski i ze świata. Dzięki naszej współpracy skończyliśmy pełną polską edycję Archiwum Ringelbluma — naszego największego skarbu, którego wspólnie jesteśmy strażnikami. Już teraz realizujemy kolejne działania, w tym udostępnienie Archiwum Ringelbluma w języku angielskim.

PROF. PAWEŁ ŚPIEWAK

dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego
im. Emanuela Ringelbluma

Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma

02

Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma jest jedną z najważniejszych na świecie placówek naukowo-badawczych zajmujących się dziejami Żydów od wieków zamieszkujących Polskę i Europę Środkowo-Wschodnią. Od 70 lat wypełnia misję polegającą na gromadzeniu, dokumentacji i upowszechnianiu wiedzy o historii i dziedzictwie tysiącletniej obecności Żydów na ziemiach polskich, ze szczególnym naciskiem na wydarzenia związane z Holokaustem i jego konsekwencjami. Jednym z najważniejszych zadań Instytutu jest dbanie o spuściznę żydowską przechowywaną w jego archiwum — przede wszystkim wszechstronna opieka nad zbiorami Stowarzyszenia ŻIH, w tym nad Podziemnym Archiwum Getta Warszawy, zwanym Archiwum Ringelbluma.

Instytut to również największy w Polsce zespół naukowy zajmujący się dziedzictwem żydowskim i językiem jidysz. Członkowie poszczególnych pracowni badają i opracowują zbiory zgromadzone w archiwum, a także są autorami publikacji poświęconych żydowskiej historii i kulturze. Instytut angażuje się w projekty kulturalne, organizuje seminaria i spotkania edukacyjne, prowadzi wydawnictwo, tworzy ekspozycje tematyczne (artystyczne, fotograficzne, historyczne i związane ze świętami żydowskimi), a także wystawy plenerowe. W listopadzie 2017 roku dzięki wspólnemu wysiłkowi Instytutu i Stowarzyszenia ŻIH została otwarta wystawa stała „Czego nie mogliśmy wykrzyczeć światu” poświęcona Archiwum Ringelbluma i grupie Oneg Szabat. Instytut przy wsparciu Stowarzyszenia ŻIH ukończył też prace nad wydaniem pełnej polskiej edycji Archiwum liczącej 37 tomów.

Żydowski Instytut Historyczny i Archiwum Ringelbluma znajdują się w historycznym budynku, należącym do Stowarzyszenia ŻIH przy ul. Tłomackie 3/5. Budynek jest nieodpłatnie udostępniany Instytutowi. Przed drugą wojną światową mieściła się w nim Główna Biblioteka Judaistyczna i Instytut Nauk Judaistycznych jako część kompleksu Wielkiej Synagogi na Tłomackim. To w tym budynku w czasie wojny odbywały się spotkania grupy Oneg Szabat (hebr. radość soboty). Budynek przetrwał wojnę, ale podłoga historycznego holu głównego do dzisiaj nosi ślady ognia jako znak pamięci likwidacji warszawskiego getta. Jej kompleksowa konserwacja została przeprowadzona w 2016 roku. Na fasadzie budynku odtworzono historyczny napis w językach polskim i hebrajskim: Główna Biblioteka Judaistyczna. Przed otwarciem stałej ekspozycji przestrzeń historyczna gmachu została kompleksowo zrewitalizowana w ramach współpracy Instytutu i Stowarzyszenia ŻIH.

Program Oneg Szabat

**ONEG
SZABAT**

Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym wspólnie przez Żydowski Instytut Historyczny i Stowarzyszenie ŻIH w 2017 roku był Program Oneg Szabat, powołany z okazji 70. rocznicy powstania Instytutu.

Zadaniem Programu Oneg Szabat jest upowszechnienie wiedzy o Podziemnym Archiwum Getta Warszawy, udostępnienie zachowanych w nim dokumentów oraz upamiętnienie Emanuela Ringelbluma i grupy Oneg Szabat. Program został zaplanowany na lata 2017–2025. Jego rozpoczęcie Instytut i Stowarzyszenie ŻIH ogłosiły 18 września 2017 roku, w 71. rocznicę wydobywania pierwszej części Archiwum.

Najważniejszą częścią Programu Oneg Szabat jest wystawa stała „Czego nie mogliśmy wykrzyczeć światu”. Wystawa jest hołdem dla twórców Archiwum — Emanuela Ringelbluma i członków grupy Oneg Szabat. Opowiada o powstaniu tego najważniejszego świadectwa Holokaustu — stworzeniu i zgromadzeniu dokumentów, ich ukryciu w ziemi i odnalezieniu w ruinach Warszawy po wojnie.

Na wystawie po raz pierwszy, po ponad 70 latach od momentu wykopania z ziemi, oryginalne dokumenty zostały udostępnione szerokiemu gronu zwiedzających. Kuratorem wystawy jest prof. Paweł Śpiwak, a współkuratorem Anna Duńczyk-Szulc.

Grupa Oneg Szabat zachowała pamięć o Żydach zniewolonych w warszawskim getcie i ich śmierci w obozach zagłady. Podjęła walkę z Niemcami intelektualnym oporem i pracą. Stworzone przez nią Archiwum Ringelbluma (Podziemne Archiwum Getta Warszawy) jest najważniejszym świadectwem Holokaustu. W 1999 roku zostało wpisane na listę UNESCO „Pamięć świata”. Żydowski Instytut Historyczny wspólnie ze Stowarzyszeniem ŻIH, by kontynuować misję współpracowników Ringelbluma — ocalać pamięć o polskich Żydach — powołał Program Oneg Szabat. Jako jego autorzy i koordynatorzy chcemy, by wiedza o Archiwum i jego twórcach stała się powszechna. Wierzymy, że budując świadomość i wiedzę ludzi na całym świecie, najtrwalej zabezpieczymy nasze dziedzictwo.

JOLANTA HERCOG

zastępca dyrektora Żydowskiego Instytutu Historycznego

KRZYSZTOF A. ROZEN

członek Zarządu Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

↑ Prof. Paweł Śpiewak podczas uroczystości rocznicowych w 70-lecie Żydowskiego Instytutu Historycznego. W pierwszym rzędzie siedzą m.in. Jolanta Hercog, Agnieszka Rudzińska, Piotr Wiślicki i Anna Duńczyk-Szulc, listopad 2017

Upowszechnienie wiedzy o Archiwum

Ringelbluma. Dział edukacji Instytutu przygotował program warsztatów dla polskich uczniów i studentów. Zostały także opracowane założenia projektu Ambasadorzy Oneg Szabat, który jest skierowany do zagranicznych studentów. Chcemy, by uczestnicząc w warsztatach i spotkaniach, przez rozmowy z edukatorami poznali oni historię powstania i zawartość Podziemnego Archiwum Getta Warszawy. Zadaniem ambasadorów będzie upowszechnianie wiedzy o grupie Oneg Szabat na macierzystych uczelniach.

Pracownicy naukowcy Instytutu pod kierunkiem prof. Andrzeja Żbikowskiego jesienią 2017 roku rozpoczęli prace nad encyklopedią getta warszawskiego. Na podstawie relacji i dokumentów znajdujących się w Archiwum Ringelbluma naukowcy opracowują hasła związane z warunkami życia i terrorem panującym w getcie oraz odtwarzają topografię jego ulic. Jest to duży, wieloletni projekt badawczy.

18 września 2017 roku została uruchomiona multimedialna platforma internetowa www.onegszabat.org. Za jej pośrednictwem darczyńcy z całego świata mogą przekazywać środki finansowe na działania realizowane w ramach Programu. Środki są wykorzystywane na konserwację, opracowanie i tłumaczenie dokumentów Archiwum Ringelbluma na język angielski.

Na portalu Facebook został przygotowany profil Oneg Szabat, a w prasie polskiej i zagranicznej oraz na stronach internetowych Instytutu i Stowarzyszenia ŻIH pojawiło się wiele artykułów poświęconych twórcom Archiwum.

Przygotowana kampania informacyjna odniosła wielki sukces. Z informacją o Programie Oneg Szabat dotarliśmy do ponad 21 milionów ludzi.

Udostępnienie zachowanych dokumentów. W 2017 roku zespół kilkudziesięciu polskich tłumaczy i edytorów, historyków, socjologów i językoznawców pod redakcją naukową prof. Tadeusza Epszteina zakończył wieloletnią pracę nad wydaniem 37-tomowej pełnej edycji Archiwum Ringelbluma. Trwały także prace nad jej tłumaczeniem na język angielski. Drukiem ukazał się pierwszy tom: „Warsaw Ghetto. Everyday Life” pod redakcją dr Katarzyny Person.

W pracowni digitalizacji Instytutu specjaliści zeskanowali dokumenty Archiwum. Następnie zostały one udostępnione na portalu Delet (www.jhi.delet.pl). Słowo „delet” po hebrajsku oznacza „drzwi”. Otworzyliśmy je szeroko. Dziś każdy może obejrzeć świadectwa zachowane w Archiwum. Portal umożliwia zalogowanym użytkownikom pracę z wykorzystaniem udostępnionych zasobów, a dzięki interaktywnym narzędziom także tworzenie wirtualnych materiałów edukacyjnych — lekcji, warsztatów i oprowadzań kuratorskich.

Portal Delet jest realizowany dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Kultura Cyfrowa 2016–2018.

Upamiętnienie twórców Archiwum. Gmach Głównej Biblioteki Judaistycznej, w którym podczas wojny zbierała się grupa Oneg Szabat i powstawało Archiwum Ringelbluma przetrwał zagładę warszawskiego getta. Obecnie mają w nim siedzibę Żydowski Instytut Historyczny i Stowarzyszenie ŻIH. Tu w specjalnych gablotach jest przechowywane Podziemne Archiwum Getta Warszawy. W 2017 roku wspólnym wysiłkiem Stowarzyszenia ŻIH i Instytutu został zrewitalizowany hol i znaczna część przestrzeni budynku.

AUTORZY I KOORDYNATORZY PROGRAMU

ONEG SZABAT: Jolanta Hercog i Krzysztof A. Rozen

KOMITET KOORDYNUJĄCY: prof. Paweł Śpiewak, Piotr Wiślicki, Jolanta Hercog, Krzysztof A. Rozen

ZESPÓŁ PROGRAMU ONEG SZABAT: Anna Duńczyk-Szulc, Sławomir Różański, Agnieszka Rudzińska, dr Katarzyna Person, Małgorzata Krzanowska, Krzysztof Czajka-Kalinowski, Anna Plewicka-Szymczak, Anna Majchrowska, Agnieszka Kajczyk, Aleksandra Sajdak, Marta Wróbel

Darczyńcy Programu Oneg Szabat: anonimowy darczyńca, Fundacja Azrieli, Jewish Federations of Canada — UIA, Freddy Hancock, Hermione Foundation, Koret Foundation, Fundacja Ledor Wador, Heather Reisman, Fundacja Rodziny Rozenów, Taube Philanthropies, 28 darczyńców Programu Oneg Szabat, którzy przekazali środki przez PayPal, 61 darczyńców, którzy ku pamięci Haliny Paszkowskiej-Turskiej przekazali środki na rzecz Programu Oneg Szabat

2017

Otwarcie wystawy stałej

↓ Od lewej: prof. Paweł Śpiewak, Agata Kornhauser-Duda, prezydent Andrzej Duda, senator Anna Maria Anders, minister Wojciech Kolarski, Marian Turski, Piotr Wiślicki, Krzysztof A. Rozen

Jesienią 2017 roku odbyły się uroczyste obchody rocznicowe połączone z sesją naukową „70 lat Żydowskiego Instytutu Historycznego” pod honorowym patronatem prezesa Polskiej Akademii Nauk prof. Jerzego Duszyńskiego i otwarciem wystawy stałej w Instytucie.

Oficjalne otwarcie wystawy stałej odbyło się 14 listopada 2017 roku w obecności pary prezydenckiej, członków polskiego rządu, dyplomatów oraz przedstawicieli środowisk żydowskich i kulturalnych z Polski i ze świata.

Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia ŻIH Piotr Wiślicki podkreślił rolę Stowarzyszenia jako strażnika dziedzictwa polskich Żydów: *Czy nasza praca w Stowarzyszeniu kiedyś się skończy? Nie, nigdy, bo czy potomkowie mogą przestać się*

opiekować spuścizną przodków? Nigdy. Przyjdą następne pokolenia i później jeszcze następne, i będą przejmować rolę strażników pamięci. To, co mamy tu, w tym budynku, to spadek po trzymilionowej wymordowanej rodzinie żydowskiej. I wszyscy muszą wiedzieć, że ten skarb jest zdeponowany tutaj, w budynku przy ul. Tłomackie 3/5 w Warszawie, w Polsce. Należy do wszystkich Żydów, ale jest przypisany na zawsze do tego budynku i my jesteśmy jego dumnymi strażnikami, i liczymy na ich pomoc i wsparcie przy opiece nad nim.

Tuż przed oficjalnym otwarciem wystawy „Czego nie mogliśmy wykrzyzczyć światu” odbyło się uroczyste spotkanie dla członków polskiej społeczności żydowskiej połączone z przedpremierowym zwiedzaniem wystawy.

W wielu miejscowościach na terenie całej Polski działają pasjonaci starający się przywracać pamięć o polskich Żydach. Często są oni jedynymi strażnikami tego dziedzictwa. Ich kreatywność bywa jednak ograniczana brakiem środków finansowych. Wychodząc temu naprzeciw, Stowarzyszenie ŻIH powołało Komisję Grantową. Jej głównym zadaniem jest udzielanie wsparcia innym organizacjom działającym na rzecz zachowania i utrwalania pamięci o historii i kulturze polskich Żydów. W 2017 roku Komisja Grantowa otrzymała 30 wniosków. Wśród nich znalazły się m.in. propozycje dofinansowania publikacji, filmów i badań naukowych. Priorytetem Komisji są jednak projekty realizowane w lokalnych społecznościach, w których żydowska historia ulega zapomnieniu. Mogą to być zarówno upamiętnienia w formie tablic, pomników, jak i projekty edukacyjne lub festiwale kultury żydowskiej. Ponadto Komisja zachęca do składania wniosków na tłumaczenia i publikacje ksiąg pamięci. Są to spisane po Holokauście wspomnienia Żydów o przedwojennych miejscowościach, w których przyszli na świat.

W 2017 roku Komisja Grantowa udzieliła wsparcia 16 projektom na łączną kwotę 135 tysięcy złotych.

MICHAŁ MAJEWSKI
przewodniczący Komisji Grantowej

Komisja Grantowa Stowarzyszenia ŻIH

03

Celem Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce jest zachowanie i utrwalanie pamięci o historii i kulturze polskich Żydów. Realizacji tego zadania nie da się wycenić, zmierzyć, policzyć ani ująć w ramy czasowe. Ale jest to cel, któremu warto bezwarunkowo poświęcić swój czas, energię wysiłek i pracę. W 2017 roku Stowarzyszenie ŻIH wsparło finansowo 16 projektów, których twórcy to zadanie podejmują.

Działania z dziedziny sztuki, animacji kultury, edukacji, literatury, upamiętnienia i dokumentacji to nie tylko kilkudniowe imprezy, karty książek i dokumentów czy tablice w miejscach historycznych. To pamięć wzmocniona tam, gdzie jeszcze się tliła, i przywrócona tam, gdzie dziesiątki lat temu zgasła. Pamięć, która będzie żyć dzięki tysiącom uczestników wspartych przez nas projektów.

↓ Uczestnicy Szczekocińskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej „Yahad-Razem” przy pomniku upamiętniającym społeczność żydowską Szczekocin, czerwiec 2017

Granty przyznane przez Komisję Grantową
Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku

↑ Uczestnicy Szczekocińskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej „Yahad-Razem” już po raz dziesiąty spotkali się na żydowskim cmentarzu, aby przez wspólną modlitwę i wyjątkową instalację artystyczną wspomnieć dawnych mieszkańców ich miejscowości. Tego samego dnia, podczas Koncertu Pamięci, Szczekociny wypełniły się na nowo dźwiękami żydowskiej muzyki. Festiwal jest organizowany przez Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Średniej w Szczekocinach.

↑ Ponad pięćdziesiąt wydarzeń złożyło się na program Simchat Chajim Festival zorganizowany w Jarocinie i Krotoszynie oraz okolicznych miejscowościach przez Stowarzyszenie Krotochwile. W języku hebrajskim tytuł imprezy oznacza „radość życia”. Wystawy, pokazy filmów, spotkania, debaty i wykłady, koncerty, warsztaty edukacyjne i kulinarne, a nawet... rajd rowerowy i koncert organowy tak bardzo przypadły ich uczestnikom do gustu, że festiwal w plebiscycie zorganizowanym przez Telewizję Polską został wybrany „Wielkopolskim wydarzeniem sezonu”.

↑ 15. Warszawski Festiwal Filmów o Tematyce Żydowskiej to nie tylko przegląd filmów, lecz także okazja do spotkań reżyserów, scenarzystów, aktorów i producentów z różnych stron świata. Podczas tej edycji na festiwalowych ekranach mogliśmy m.in. śledzić losy siedemnastoletniego Aszera, który zaczyna odkrywać świat poza rodzinnym domem, oraz obserwować Tel Awiw oczyma uciekiniera z Darfuru. Oba filmy — „Droga Aszera” i „Park uchodźców” — zdobyły najważniejsze festiwalowe nagrody. Wręczył je organizator festiwalu — Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl.

Miłośnicy literatury mogli w 2017 roku wziąć udział w 15. Międzynarodowym Letnim Seminarium Języka i Kultury Jidysz organizowanym przez Fundację Shalom. W zależności od wybranego kursu przez dwa lub trzy tygodnie jego uczestnicy brali udział w lektoratach, konwersacjach, warsztatach, wykładach i spotkaniach z rodowitymi użytkownikami języka jidysz. Kadre seminarium tworzyli najlepsi specjaliści z Polski i zagranicy.

↑ Bogactwo kulturowe Kazimierza Dolnego, uroda tego miejsca i jego *genius loci* czynią go idealną lokalizacją dla wydarzenia Pardes Festival — Spotkania z Kulturą Żydowską. Program festiwalu, tworzonego przez Fundację Spichlerz Kultury, to kompilacja koncertów, prelekcji, degustacji potraw, pokazów filmowych i spacerów połączonych z oprowadzaniem. *Bardzo chcę być w Kazimierzu podczas festiwalu kultury żydowskiej, właśnie zamawiam hotel* — takie komentarze pojawiły się od razu, gdy ogłoszono termin... kolejnej edycji festiwalu w 2018 roku!

↑ Tajniki języka i kultury można było zgłębiać również na Festiwalu Stolica Języka Polskiego w Szczepieszynie w ramach projektu „Przywracanie pamięci”. W programie festiwalu znalazły się spotkania autorskie z Mikołajem Grynbergiem, Mariuszem Szczygłem i Hanną Krall, której książka „Fantom bólu” była jedną z najpopularniejszych pozycji w festiwalowej księgarni. Ucztę duchową dopełniły warsztaty kulinarne z Marylą Musidlowską. Festiwal prowadzi Fundacja Sztuki Kreatywna Przestrzeń.

„Ekspedycja An-skiego we wspomnieniach” to druga część wspomnień Abrahama Rechtmana, uczestnika ekspedycji etnograficznej Szymona An-skiego na Wołyn i Podole w latach 1912–1913. Autor zabiera czytelników w niesamowitą podróż po miasteczkach regionu, mając za przewodników lokalnych opowiadaczy. Książka i interaktywna mapa z wszystkimi miejscami w niej opisanymi jest dostępna za darmo na stronie internetowej organizatora projektu — Stowarzyszenia im. Szymona An-skiego — www.anski.org.

Stowarzyszenie im. Jana Karskiego w Kielcach wydało z kolei „Kieleckie wspomnienia” Rafała Blumenfelda. To przetłumaczone z języka hebrajskiego wspomnienie dotyczące losów kieleckich Żydów po drugiej wojnie światowej, będące jednym z nielicznych świadectw żydowskich dotyczących pogromu kieleckiego. W sierpniu 1942 roku Rafael Blumenfeld po raz ostatni widział swoich najbliższych, wywiezionych z kieleckiego getta do Treblinki. W obozie Sachsenhausen przetrwał do zakończenia wojny. Po powrocie do Kielc pracował jako nauczyciel z grupą 35 młodych Żydów w kamienicy przy ul. Planty 7. Podczas pogromu został ranny, a jego pięcioro wychowanków zostało zamordowanych.

Dla tych, którzy miłośnikami literatury dopiero staną się w przyszłości, jest przygotowywana kolorowanka „Hebrajskie litery”. Dzięki niej będzie można nauczyć się hebrajskiego alfabetu przez poszukiwanie kształtów w rysunkach. Opisane w książce gry i zabawy utrwala zdobytą wiedzę. Jej uzupełnieniem będzie słowniczek wszystkich użytych wyrazów po hebrajsku, w którym znajdzie się również ich wersja fonetyczna w alfabecie łacińskim. Jak mówią autorzy z Fundacji im. prof. Mojżesza Schorra: *Zabawa jest nauką, nauka zabawą — im więcej zabawy, tym więcej nauki.*

← Fragment oryginalnej okładki książki „Sokołów — moje zniszczone miasteczko” z 1946 roku

↑ Książka „Sokołów — moje zniszczone miasteczko”, wydana pierwotnie w 1946 roku w Buenos Aires, to „księga pamięci” miasta — wspomnienia Pereca Granatsztejna, który w 1939 roku wyemigrował z Polski do Boliwii, a następnie do Argentyny. Swoje książki publikował w jidysz, języku niegdyś powszechnym w Sokołowie Podlaskim, a dziś zupełnie zapomnianym. Wspomnienia przetłumaczone na język polski i wydane przez Fundację Gszarim staną się wyjątkowym źródłem wiedzy i poszukiwań tożsamości lokalnych społeczności. Całe tłumaczenie jest dostępne na stronie internetowej www.sokolow.jewish.pl.

Przewodnikiem po miejscach związanych z historią i kulturą Żydów w Polsce będzie przygotowywana książka „Iber sztejn un sztok — a rajze iber hundred chorew-geworene kehiles in Pojln” (Ruiny i zgłiszcz — podróż po stu zniszczonych gminach żydowskich w Polsce) Mordechaja Canina w przekładzie prof. Moniki Adamczyk-Garbowskiej z języka jidysz na język polski. Pochodzący z Polski pisarz i dziennikarz izraelski w latach 40. XX wieku jeździł po dawnych żydowskich miastach, dzielnicach i miasteczkach, a także miejscach, gdzie były niemieckie obozy zagłady lub koncentracyjne. Książka stanowi zapis jego wędrówek i rozmów, uzupełniony o dziesiątki archiwalnych fotografii z tego okresu, i zostanie opublikowana przez wydawnictwo Nisza.

↑ Zachowanie i utrwalanie pamięci o polskich Żydach odbywa się nie tylko przez przywracanie i popularyzację ich dorobku intelektualnego i artystycznego. W wielu miejscach w Polsce są budowane pomniki i tablice upamiętniające miejsca związane z ich historią i kulturą.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dobrej (powiat turecki) to prawdziwa szkoła dialogu. W ramach akcji o takim właśnie tytule udało się odtworzyć historię Żydów dobrskich, oczyścić macewy na starym cmentarzu i nagrać wywiady z ludźmi pamiętającymi okres hitlerowskiej okupacji. Wydano także książkę „Z Dobrej do Chełmna”, opisującą historię miejscowych Żydów. Komisja Grantowa Stowarzyszenia ŻIH wsparła projekt budowy lapidarium na żydowskim cmentarzu w Dobrej z tablicą imienną zmarłych i pomordowanych. Teren pod nie przygotowali sami uczniowie.

↑ O upamiętnienie żydowskiej społeczności Kurowa zadbał Urząd Gminy Kurów, tworząc miejsce pamięci osób deportowanych w 1942 roku do niemieckiego obozu zagłady w Sobiborze oraz mieszkańców gminy Kurów, którzy z narażeniem życia ukrywali Żydów i uratowali ich przed Zagładą. *Bardzo nam zależało na tym upamiętnieniu. W tym roku mija 75 lat od dramatycznych wydarzeń, kiedy 2,5 tysiąca kurowskich Żydów, naszyc sąsiadów, Niemcy wywieźli do obozów zagłady. Przed wojną Żydzi stanowili ponad połowę mieszkańców Kurowa* — powiedział wójt miejscowości podczas uroczystości odsłonięcia pomnika.

Każde miejsce, które odwiedzamy, ma swoją historię. Niektóre z nich znamy lepiej, o innych mamy szczątkowe lub niepełne informacje. O wszystkich postaramy się wam opowiedzieć. To przesłanie Fundacji Zapomniane, która w 2017 roku rozpoczęła prace mające na celu upamiętnienie w 2018 roku masowych grobów ofiar Holokaustu z getta w Wąwolnicy w miejscowościach Karmanowice i Rogalów.

Fundacja Dokumentacji Cmentarzy Żydowskich to organizacja, której doświadczeni pracownicy spisują, tłumaczą, fotografują i oznaczają współrzędne geograficzne setek tysięcy inskrypcji z nagrobków rozsianych po niemal 100 żydowskich cmentarzach w całej Polsce. W 2017 roku ich internetowy zbiór, dostępny dla każdego użytkownika, wzbogacił się o bazę danych z inskrypcji nagrobków z żydowskiego cmentarza w Starachowicach.

Ponad 30 lat pracy, 45 tysięcy kart dokumentacyjnych, 40 tysięcy fotografii, kilkadziesiąt metrów bieżących dokumentów zgromadzonych w teczkach i skoroszytach i... setki tysięcy osób na całym świecie czekających na udostępnienie tego olbrzymiego archiwum w internecie. Oto projekt „Dokumentacja zabytków kultury żydowskiej i miejsc pamięci w Polsce” Żydowskiego Instytutu Historycznego. W 2017 roku zostało opracowane i udostępnione około 3000 zdjęć dokumentujących stan zabytków i miejsc pamięci oraz spisano dokumentację dotyczącą zabytków i miejsc pamięci w polskich miastach oraz żydowskich cmentarzy w Warszawie. W kolejnych latach jest planowana dalsza realizacja projektu.

Projekty specjalne, które uzyskały wsparcie finansowe na mocy decyzji Zarządu Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku

↓ Zespół Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN

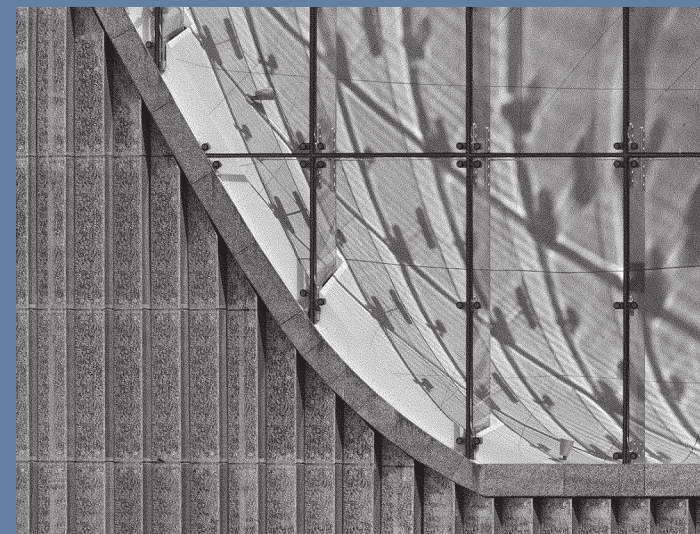
↑ Prace porządkowe na cmentarzu żydowskim w Szczepieszynie. Wspólne działanie Stowarzyszenia Drugie Pokolenie — Potomkowie Ocalałych z Holokaustu w Warszawie i Stowarzyszenia ŻIH mające na celu poprawę stanu zachowania zabytkowego żydowskiego cmentarza w Szczepieszynie.

„Studia Judaica”, półrocznik, t. 40 i 41, Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich Półrocznik „Studia Judaica” pod redakcją prof. Marcina Wodzińskiego jest wydawany od 1997 roku przez zarząd Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (PTSŻ). Jest otwarty dla autorów publikacji w ramach szeroko pojętej problematyki studiów żydowskich i judaistycznych, w tym z dziedziny historii, literatury żydowskiej, językoznawstwa, archeologii, kultury i religioznawstwa.

↑ „Zagłada Żydów. Studia i Materiały”, rocznik, t. 13, Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk Pisma naukowe Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN są w całości poświęcone tematyce związanej z Zagładą. Są adresowane nie tylko do grupy badaczy zajmujących się Holokaustem, lecz także do studentów i wszystkich zainteresowanych tym tematem. W skład redakcji kierowanej przez prof. Barbarę Engelking, wchodzi wybitni historycy zajmujący się zagadnieniem Zagłady w swojej pracy badawczej.

Dofinansowanie działalności statutowej Stowarzyszenia Żydów Kombatanów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej.

Fundraising

Serdecznie dziękujemy wszystkim darczyńcom, którzy współpracują ze Stowarzyszeniem ŻIH, wspólnie wspierają działalność Muzeum POLIN i Żydowskiego Instytutu Historycznego. Wasze zaufanie jest naszym najcenniejszym skarbem. To dzięki Wam Muzeum może zachwycać świat niezwykłymi programami i projektami, a Żydowski Instytut Historyczny opracowywać i udostępniać bezcenne zbiory Stowarzyszenia ŻIH i Instytutu, w tym Archiwum Ringelbluma. To dzięki Wam Komisja Grantowa Stowarzyszenia ŻIH może wyłaniać i wspierać ważne inicjatywy na rzecz zachowania dziedzictwa polskich Żydów, realizowane na terenie całego kraju przez lokalne ośrodki kultury, stowarzyszenia i organizacje. Razem zmieniamy świat, cierpliwie, krok po kroku, projekt po projekcie. Wierzymy, że zostaniecie z nami na kolejne lata. Tak wiele jest jeszcze do zrobienia.

W imieniu zespołu

MARTA WRÓBEL
dyrektor ds. rozwoju

Raport z prac Działu Rozwoju Stowarzyszenia ŻIH w Polsce w 2017 roku

01
—

Dział Rozwoju Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku zajmował się pozyskiwaniem środków na działalność statutową Stowarzyszenia ŻIH, w tym w szczególności na programy i projekty realizowane we współpracy z Muzeum POLIN i Żydowskim Instytutem Historycznym.

Praca Działu Rozwoju obejmuje bieżącą komunikację z gronem kilkuset darczyńców, w tym w szczególności:

- regularną komunikację z darczyńcami i Znamienitymi Darczyńcami Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, koordynację prac Rady Darczyńców Muzeum POLIN;
- stałe aplikowanie o granty oraz administrowanie nimi (regularne raportowanie, nadzór nad honorowaniem darczyńców, które obejmuje od kilku do kilkunastu form, od druków promocyjnych po trwale honorowanie w przestrzeni Muzeum POLIN, takie jak umieszczenie nazwiska darczyńcy na ścianach darczyńców);
- wyłanianie potencjalnych darczyńców i opracowywanie propozycji współpracy;
- organizację indywidualnych oraz zbiorowych prezentacji programów w Polsce i za granicą;
- organizację wizyt i delegacji darczyńców oraz potencjalnych darczyńców w Muzeum POLIN.

→ Darczyńcy Muzeum POLIN i przedstawiciele Stowarzyszenia ŻIH podczas Gali Nagrody POLIN 2017. Od lewej: Marta Wróbel, Piotr Wiślicki, Ygal Ozechov, Tomek i Żanna Ulatowscy, Nimrod, Agata i Avi Ariav, październik 2017

↑ Od lewej: Zuzanna i Józia Chmielewskie, Shana Penn i Tad Taube, Znamienity Darczyńca Muzeum POLIN, czerwiec 2017

↑ Przedstawiciele San Francisco Jewish Community Federation z USA, październik 2017

W 2017 roku Dział Rozwoju skoordynował ponad 40 wizyt o charakterze VIP.

↑ Zygmunt Rolat, Znamienity Darczyńca Muzeum POLIN, październik 2017

↑ Od lewej: Helise Lieberman z Centrum Taubego, Piotr Wiślicki, przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia ŻIH, rodzina Wojcickich z USA oraz prof. Barbara Kirshenblatt-Gimblett, czerwiec 2017

2017

Dużą część pracy Działu Rozwoju stanowi działalność wydawnicza: opracowywanie broszur, prezentacji, zaproszeń, raportów z prowadzonej działalności, newsletterów, druków okolicznościowych, prezentacji, administracja strony WWW oraz profilu na portalu społecznościowym Facebook.

Przez pierwsze półrocze 2017 roku Dział Rozwoju odpowiadał także za wsparcie Instytutu w realizacji Programu Oneg Szabat. W lipcu 2017 roku Stowarzyszenie ŻIH wraz z ŻIH wyłoniło odrębny zespół zajmujący się Programem Oneg Szabat, koordynowany przez Krzysztofa A. Rozena, członka Zarządu Stowarzyszenia, i Jolantę Hercog, zastępcę dyrektora Instytutu. W drugiej połowie roku Dział Rozwoju skupił się na pozyskiwaniu środków na inne obszary działalności statutowej Stowarzyszenia ŻIH.

W Dziale Rozwoju pracują trzy osoby. Dział współpracuje z dwiema konsultantkami w USA. Pracę Działu Rozwoju wspiera Dział Finansowo-Administracyjny, który nadzoruje przygotowywanie raportów finansowych oraz umów i rozliczeń grantowych.

↓ Od lewej: Małgorzata i Andrzej Rojkowie, darczyńcy Muzeum POLIN wraz z Ewą Wierzyńską i Ewą Junczyk-Ziomecką z Fundacji Edukacyjnej Jana Karłowicza, październik 2017

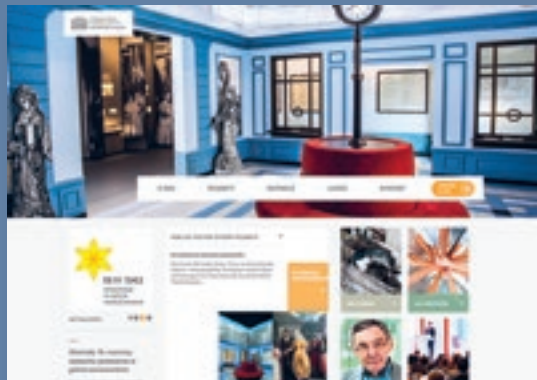
↓ Zespół Działu Rozwoju. Od lewej: Marta Wróbel, Elżbieta Kossowska, Bartosz Dymarek

Publikacje, materiały promocyjno-informacyjne, komunikacja z darczyńcami

Raport roczny Stowarzyszenia ŻIH
za lata 2015–2016 w dwóch wersjach językowych
(polskiej i angielskiej)

Bieżąca administracja strony internetowej
(59 newsów w języku polskim i języku angielskim)
i profilu Stowarzyszenia ŻIH na Facebooku

Wydanie i dystrybucja trzech edycji
e-newslettera, prezentującego bieżące osiągnięcia
Muzeum POLIN i Programu Oneg Szabat
realizowanego razem z Instytutem

Pledge card — karta do deklaracji
wsparcia finansowego

Nowa edycja broszury fundraisingowej
o Muzeum POLIN

Zaproszenia na wydarzenia specjalne
organizowane w USA

Przygotowanie życzeń świątecznych
od Stowarzyszenia ŻIH przy okazji świąt
żydowskich (kartki elektroniczne): Purim,
Pesach, Rosz Haszana, Chanuka

Przygotowanie kilkunastu prezentacji i ofert
wsparcia różnych wydarzeń i projektów
Muzeum POLIN i Instytutu

Koordinacja przygotowania i wysyłki
End of the Year Letter, skierowanego do
darczyńców i potencjalnych darczyńców w USA

Wydarzenia specjalne w Polsce

Wernisaże wystaw czasowych w Muzeum POLIN są ważną częścią naszej pracy — dzięki nim możemy wyróżnić darczyńców, podziękować im i zachęcić ich do dalszego wspierania naszych działań. W 2017 roku odbyły się dwa wernisaże wystaw: „Szafa grająca: żydowskie stulecie na szelaku i winylu” (luty 2017) i szczególnie dla nas ważny ze względu na pozyskane od darczyńców wsparcie — wernisaż wystawy „Krew. Łączy i dzieli” (październik 2017).

Współpraca z Muzeum POLIN przy organizacji wernisaży obejmuje:

- opracowanie listy gości Stowarzyszenia ŻIH: darczyńców, partnerów, gości specjalnych;
- komunikację z darczyńcami i opiekę nad nimi podczas wernisażu;
- nadzór nad realizacją honorowania darczyńców w materiałach towarzyszących wystawie.

Od 2015 roku Dział Rozwoju organizuje doroczne posiedzenia Rady Darczyńców. W 2017 roku odbyło się ono w lipcu w Krakowie, na zakończenie Festiwalu Kultury Żydowskiej. Na posiedzeniu darczyńcom jest przedstawiany raport z finansowanej przez nich działalności fundraisingowej i plany na kolejny rok. Darczyńcy podejmują decyzję o kontynuacji i wysokości wsparcia na działalność fundraisingową w kolejnym roku i odnoszą się do przedstawionych planów działania.

Celem działalności Rady Darczyńców jest doradzanie Zarządowi Stowarzyszenia ŻIH i Działowi Rozwoju w sprawach dotyczących strategii pozyskiwania funduszy na rzecz projektów realizowanych we współpracy z Muzeum POLIN. Radę Darczyńców założyło dziewięcioro Znamienitych Darczyńców Muzeum POLIN: Tad Taube, Zygmunt Rolat, Wiktor Markowicz, Anita Friedman, Corinne Evens, Irene Kronhill-Pletka, Ygal Ozechov, Tomek Ulatowski i Gideon Nissenbaum.

Gala Nagrody POLIN (listopad 2017)

Gala Nagrody POLIN jest w całości finansowana ze środków pozyskanych przez Stowarzyszenie ŻIH od darczyńców.

Współpraca z Muzeum POLIN przy organizacji Gali Nagrody POLIN obejmuje:

- opiekę nad zaproszonymi darczyńcami, partnerami i gośćmi specjalnymi Stowarzyszenia ŻIH;
- komunikację z darczyńcami i opiekę nad nimi podczas wydarzenia;
- nadzór nad realizacją honorowania darczyńców w materiałach towarzyszących gali (filmie o działalności Muzeum POLIN w danym roku, materiałach drukowanych).

↓ Katarzyna Wąs, prezes Fundacji Zwierciadło, reprezentująca Grzegorza Jankilewicza i Grupę Zwierciadło, mecenasów Gali Nagrody POLIN, listopad 2017

↑ Gala Nagrody POLIN 2017. Od lewej: Joanna Podolska, laureatka nagrody, Ygal Ozechov, fundator nagrody pieniężnej, Znamienity Darczyńca Muzeum POLIN, Marian Turski, przewodniczący kapituły nagrody, Tomek Ulatowski, fundator nagrody pieniężnej, Znamienity Darczyńca Muzeum POLIN, oraz Dariusz Stola, dyrektor Muzeum POLIN

↑ Członkowie Rady Darczyńców i ich delegaci oraz przedstawiciele Stowarzyszenia ŻIH na corocznym posiedzeniu rady, Kraków, lipiec 2017

Działania fundraisingowe w USA

W 2017 roku Stowarzyszenie ŻIH rozwijało swoją działalność fundraisingową w USA. W tym celu podjęliśmy współpracę z Lyndą Kraar, konsultantką odpowiedzialną za powiększanie grona darczyńców Muzeum POLIN w USA, szczególnie na wschodnim wybrzeżu. Zorganizowaliśmy **trzy wydarzenia o charakterze fundraisingowym w USA** (w kwietniu, we wrześniu i w grudniu 2017 roku). Wydarzenia te odbywają się często w prywatnych domach wokół wykładu lub prezentacji prof. Barbary Kirshenblatt-Gimblett, dyrektor programowej wystawy stałej Muzeum POLIN. Gospodarz zaprasza potencjalnych darczyńców bądź osoby, które mogą aktywnie promować Muzeum w swoich środowiskach.

Naszym celem jest wychodzenie do nowych kręgów, zachęcanie do wizyty w Muzeum i następnie do zaangażowania się w jego prace. Dziękujemy Michelle Ores i Charlesowi Schorinowi, Jerry’emu Wartskiemu wraz z rodziną i Evie Hussain oraz rabinowi Stevenowi Weilowi za ich gościnność, życzliwość i wsparcie.

Koordinacja wydarzeń obejmowała:

- przygotowanie i wysyłkę materiałów drukowanych (zaproszeń, programu wydarzenia, *pledge cards*);
- przygotowanie i wysyłkę materiałów promocyjno-fundraisingowych;
- koordynację działań wspólnie ze współpracownikami z USA i gospodarzami poszczególnych wydarzeń, w tym nadzór nad listą zaproszonych gości.

Wyjazdy zagraniczne — spotkania z darczyńcami w USA

Staramy się co najmniej raz w roku spotkać z darczyńcami Muzeum POLIN w USA. W 2017 roku miały miejsce dwa takie wyjazdy. W kwietniu Barbara Kirshenblatt-Gimblett odbyła kilka spotkań indywidualnych. Reprezentowała również Stowarzyszenie ŻIH i Muzeum POLIN na dorocznej Gali Fammy Awards, która odbyła się 1 kwietnia w San Francisco. Podczas niej Tad Taube, Znamienity Darczyńca Muzeum, otrzymał nagrodę za działalność filantropijną przez ostatnie 40 lat: Distinguished Humanitarian Service Award for Lifetime Achievement. Nagrodę przyznaje San Francisco Jewish Family and Children’s Services (JFCS).

We wrześniu Marta Wróbel, Barbara Kirshenblatt-Gimblett i Lynda Kraar odbyły kilkanaście spotkań w Nowym Jorku z darczyńcami i potencjalnymi darczyńcami. Celem było przedstawienie raportu z bieżącej działalności Stowarzyszenia ŻIH i Muzeum POLIN, prezentacja kluczowych projektów, na które pozyskujemy fundusze, oraz przedstawienie Lyndy Kraar — konsultantki Stowarzyszenia ŻIH w USA.

→ Goście wraz z gospodarzami wydarzenia fundraisingowego — Jerry’em Wartskim z rodziną i Evą Hussain, Polaron — w restauracji Sen Sakana w Nowym Jorku, wrzesień 2017

↓ Gala Fammy Awards w San Francisco. Stoją od lewej: Shana Penn i Jeffrey Farber, siedzą od lewej: dr Misha Galperin, prof. Barbara Kirshenblatt-Gimblett i Suzie Katz, kwiecień 2017

Wizyty zagraniczne VIP w Muzeum POLIN

Przygotowanie i koordynacja wizyt o charakterze wizerunkowym i fundraisingowym to bardzo ważna część pracy Działu Rozwoju. Wzruszeni zwiedzający często stają się darczyńcami i dołączają do grona naszych ambasadorów. Dlatego też bardzo dokładnie przygotowujemy program każdej takiej wizyty — odpowiednio dobieramy przewodnika, reprezentację Stowarzyszenia i Muzeum oraz materiały wręczane po wizycie. W 2017 roku Dział Rozwoju skoordynował ponad 40 wizyt o charakterze VIP.

↓ Wizyta Ivanki Trump w Muzeum POLIN i przed pomnikiem Bohaterów Getta, lipiec 2017

Granty i administracja

Bieżąca administracja bazami danych, bazą grantową, przygotowywanie wniosków grantowych i terminowe składanie raportów, archiwizacja korespondencji, koordynacja spraw formalnych to żmudna i czasochłonna praca, bez której jednak nie ma skutecznego fundraisingu. W 2017 roku przygotowaliśmy 15 wniosków grantowych i raportów, wysłaliśmy kilkaset kilogramów materiałów informacyjnych i promocyjnych oraz ponad 1000 e-newsletterów, przygotowaliśmy dziesiątki pism.

Projekty specjalne

Przez pierwsze półrocze 2017 wspieraliśmy Program Oneg Szabat, realizowany wspólnie z Żydowskim Instytutem Historycznym.

Wsparcie dotyczyło:

- koordynacji podpisania umów darowizn z Jewish Federations of Canada;
- opracowania i wysłania propozycji nowej nazwy dla holu budynku przy ul. Tłomackie 3/5 do kilkunastu darczyńców, bieżącej komunikacji i koordynacji;
- platformy internetowej onegszabat.org w okresie styczeń–czerwiec 2017. Dział Rozwoju pracował nad koncepcją i wdrożeniem platformy poświęconej grupie Oneg Szabat i Archiwum Ringelbluma. Platforma została uruchomiona we wrześniu 2017 roku. Jej celem jest rozpowszechnianie w przystępny sposób wiedzy o Archiwum i Programie Oneg Szabat oraz umożliwienie darczyńcom z całego świata przekazywania darowizn online na realizację działań programowych.

Bardzo ważnym projektem, nad którym rozpoczęliśmy prace w 2017 roku, jest kampania kapitału żelaznego Muzeum POLIN, której celem jest zebranie 50 milionów dolarów na zabezpieczenie działalności programowej oraz stabilnego rozwoju Muzeum. W 2017 roku Dział Rozwoju prowadził konsultacje z darczyńcami, prawnikami oraz organizacjami w Polsce i za granicą posiadającymi kapitał żelazny. W 2018 roku rozpoczniemy oficjalnie kampanię, rozsyłając materiały do dotychczasowych i potencjalnych darczyńców.

Honorowanie darczyńców

Bieżąca praca Działu Rozwoju uwzględnia nadzór nad realizacją honorowania darczyńców w Muzeum POLIN, w tym:

- ustalanie zapisów i autoryzację treści honorowania z darczyńcami;
- akceptację materiałów muzealnych pod względem honorowania darczyńców;
- nadzór nad honorowaniem darczyńców podczas wydarzeń specjalnych;
- coroczną aktualizację ściany darczyńców w Muzeum POLIN;
- pracę koncepcyjną nad nową przestrzenią honorującą darczyńców kampanii „Legacy” i kampanii kapitału żelaznego; konsultacje wstępnego projektu z zespołem Muzeum POLIN.

↑ Prof. Dariusz Stola, dyrektor Muzeum POLIN, i Piotr Wiślicki, przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia ŻIH, na tle ściany honorującej darczyńców Muzeum

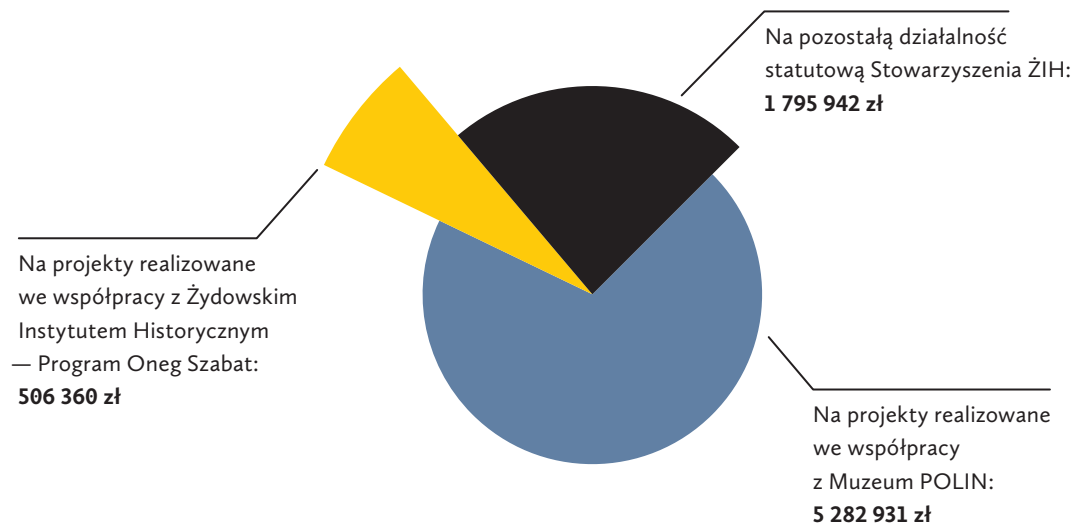

← Projekt instalacji honorującej darczyńców kampanii „Legacy” i kampanii kapitału żelaznego.
Autorzy: HLV i Bad Design
Katarzyna Kunkel i Kuba Tkaczyk

Podsumowanie finansowe

Stowarzyszenie ŻIH otrzymało 7,6 miliona zł od 206 darczyńców (wykres poniżej). Odnotowaliśmy znaczący wzrost liczby darczyńców, głównie dzięki wprowadzeniu kampanii zachęcających do przekazywania drobnych datków online. Skutecznym narzędziem w powiększaniu grona naszych darczyńców jest wydawany przez Dział Rozwoju anglojęzyczny newsletter.

Wpływy od darczyńców w 2017 roku:

Dodatkowo wynegocjowane w 2017 roku:

- 180 tysięcy dolarów kanadyjskich na wsparcie wystawy czasowej „W Polsce króla Maciusia. 100-lecie odzyskania niepodległości” realizowanej we współpracy z Muzeum POLIN.
- 62 tysiące dolarów na koncert Marthy Argerich w ramach Festiwalu Muzycznego Muzeum POLIN w lutym 2018 roku.
- 47 tysięcy dolarów na zakup judaików na wystawę stałą Muzeum POLIN. Darowiznę otrzymała partnerska organizacja w USA. Nabyte obiekty zostaną przekazane w formie daru rzeczowego w 2018 roku.

W 2017 roku Tad Taube ogłosił uruchomienie dwóch dużych grantów: pierwszy w wysokości 3 milionów dolarów z przeznaczeniem na programy realizowane przez Muzeum POLIN we współpracy ze Stowarzyszeniem ŻIH i drugi — razem z Koret Foundation — na łączną sumę 2 milionów dolarów z przeznaczeniem na programy realizowane przez Żydowski Instytut Historyczny we współpracy ze Stowarzyszeniem ŻIH.

Pierwszy z tych grantów ma formę zapisu spadkowego ustanawiającego kapitał żelazny na rzecz Muzeum POLIN — Taube Legacy Endowment, który wesprze dwa duże programy:

- 2 miliony dolarów na rzecz Taube Scholars Program, w ramach którego Muzeum POLIN odwiedzą światowej sławy naukowcy, zostanie zorganizowana doroczna konferencja, a badacze związani z Muzeum będą mogli prezentować wyniki swoich badań na spotkaniach i konferencjach na całym świecie.
- 1 milion dolarów na rzecz kolekcji dzieł sztuki Taube Family Mayer Kirshenblatt Art Collection. Środki z grantu zostaną przeznaczone na organizację wystaw, publikacje i programy edukacyjne wykorzystujące prace artysty samouka Mayera Kirshenblatta. Po uzyskaniu równowartości (*matching funds*) z grantu zostanie uruchomione 300 tysięcy dolarów, co umożliwi natychmiastową realizację projektu.

Dwumilionowy grant Tada Taube i Koret Foundation związany z Instytutem zostanie przekazany w czterech rocznych transzach, począwszy od 2018 roku. Zostanie on przeznaczony na trzy cele:

- 500 tysięcy dolarów — na remont budynku przy ul. Tłomackie 3/5, który od czasów wojny jest siedzibą Instytutu oraz Stowarzyszenia ŻIH i stanowi własność Stowarzyszenia.
- 720 tysięcy dolarów — na pozostałą działalność programową Instytutu.
- 780 tysięcy dolarów — na tłumaczenie Podziemnego Archiwum Getta Warszawskiego (Archiwum Ringelbluma) na język angielski. Dzięki temu badacze z całego świata uzyskają dostęp do tego unikatowego zasobu.

Jesteśmy bardzo wdzięczni Tadowi Taube za jego niezwykłą hojność i przekazanie pierwszego daru na rzecz kapitału żelaznego Muzeum POLIN.

Lista darczyńców

Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku

WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ STOWARZYSZENIA ŻIH *:

- Corinne Evens
 - Fellowships at Auschwitz for the Study of Professional Ethics
 - Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy
 - Fundacja Rodziny Nissenbaumów
 - Jan Grabowski
 - Koret Foundation
 - KPMG
 - Monika i Wiktor Markowiczowie
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP

- Marek i Agnieszka Nowakowscy
 - Ygal Ozechov
 - Irene Kronhill-Pletka
 - Zygmunt Rolat
 - Tad Taube i Taube Philanthropies
 - Tomek Ulatowski
 - Piotr Wiślicki
 - 16 darczyńców, którzy przekazali środki przez PayPal
 - 71 darczyńców, którzy przekazali 1% odprowadzanego podatku

WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ STOWARZYSZENIA ŻIH
W POSTACI USŁUG *PRO BONO* *:

- DeBenedetti Majewski Szczesniak

- Weil, Gotshal & Manges

WSPARCIE DZIAŁAŃ PROWADZONYCH WSPÓLNIE Z MUZEUM POLIN *:

- Nimrod S. i Odette „Cygielman” Ariav
 - David Berg Foundation
 - Foundation for the Preservation of the History of Jewish People in the Pale of Settlement
 - Koret Foundation
 - Ronald S. Lauder
 - Fundacja Rodziny Nissenbaumów
 - Fundacja Rodziny Parasol
 - David Goldman i Debbie Bisno oraz Fellowships at Auschwitz for the Study of Professional Ethics
 - David M. Gross i Lynne Goldberg

- Jankilevitsch Foundation
 - Jyl Jurman
 - Joseph Moinian
 - The Neubauer Family Foundation
 - Marek i Agnieszka Nowakowscy
 - Andrzej i Małgorzata Rojkowie
 - Sills Family Foundation
 - Julia i Stanley Skalkowie
 - Sandy Soifer i Paul Goldner
 - Taube Foundation for Jewish Life & Culture
 - Jerry Wartski z rodziną
 - William K. Bowes, Jr. Foundation

WSPARCIE DZIAŁAŃ PROWADZONYCH WSPÓLNIE Z ŻYDOWSKIM
INSTYTUTEM HISTORYCZNYM *:

- anonimowy darczyńca
 - Fundacja Azrieli **
 - Jewish Federations of Canada — UIA
 - Heather Reisman **
 - Fundacja Rodziny Rozenów

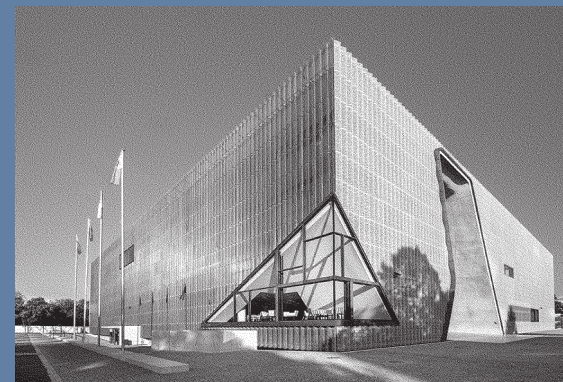
- 28 darczyńców Programu Oneg Szabat, którzy przekazali środki przez PayPal
 - 61 darczyńców, którzy ku pamięci Haliny Paszkowskiej-Turskiej przekazali środki na rzecz Programu Oneg Szabat

* Lista sporządzona w porządku alfabetycznym

** Darowizna pozyskana przez Stowarzyszenie ŻIH, ale wpłata bezpośrednio do ŻIH

Finanse

Prezentujemy Państwu wpływy i wydatki Stowarzyszenia ŻIH. Staramy się to robić w jak najbardziej czytelny i przyjazny dla odbiorcy sposób. Po latach szeroko zakrojonej działalności wiemy, że najważniejsza jest transparentność naszych finansów. To m.in. dlatego zaufało nam tak liczne i szacowne grono ludzi dobrej woli, którzy wspierają Stowarzyszenie ŻIH finansowo. Przygotowując ten raport, żegnam się ze Stowarzyszeniem ŻIH. Dlatego też, korzystając z okazji, chciałbym podziękować wszystkim, z którymi miałem przyjemność zetknąć się przez ponad pięć lat pracy w Stowarzyszeniu ŻIH. To była olbrzymia przyjemność pracować z Wami przy tak niesamowitych i wciągających projektach.

Pamiętajcie, że pozostaję z Wami nadal jako członek Stowarzyszenia ŻIH. Życzę wielu sukcesów Michałowi Majewskiemu, który przejmuje moje dotychczasowe obowiązki dyrektora operacyjnego.

SŁAWOMIR RÓŻAŃSKI
dyrektor operacyjny

Finanse

Poniżej przedstawiamy informacje na temat finansów Stowarzyszenia ŻIH w 2017 roku. Zgodnie z nowymi celami, zdefiniowanymi po zamknięciu i rozliczeniu kampanii założycielskiej Muzeum POLIN, działalność Stowarzyszenia ŻIH skupia się wokół:

- wspierania działalności Muzeum POLIN i uczestniczenia w niej;
- wspierania działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego i uczestniczenia w niej;
- wspierania innych inicjatyw, w tym w szczególności przez działania Komisji Grantowej, zbieżnych z celami statutowymi Stowarzyszenia ŻIH.

Przedstawione wyżej pola działalności znajdują odbicie w danych finansowych przedstawionych na następnych stronach.

Od 2008 roku firma KPMG przeprowadza badania sprawozdań finansowych Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce.

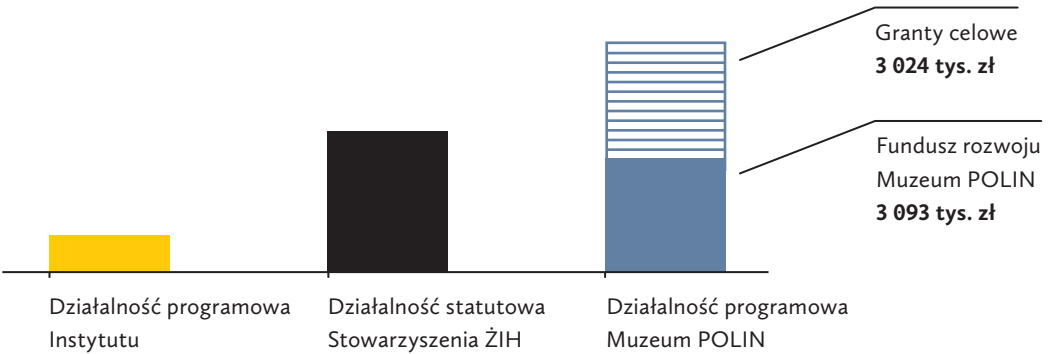
Coroczne sprawozdania finansowe, merytoryczne i wyniki audytów są dostępne na stronie internetowej www.szih.org.pl.

→ Zespół Działu Finansowo-Administracyjnego:
Daria Kurkus i Michał Majewski, nowy dyrektor operacyjny Stowarzyszenia ŻIH od 1.02.2018

W OMAWIANY OKRES STOWARZYSZENIE ŻIH WESZŁO ZE ZGROMADZONYMI ŚRODKAMI W WYSOKOŚCI 10 830 TYS. ZŁ, Z CZEGO:

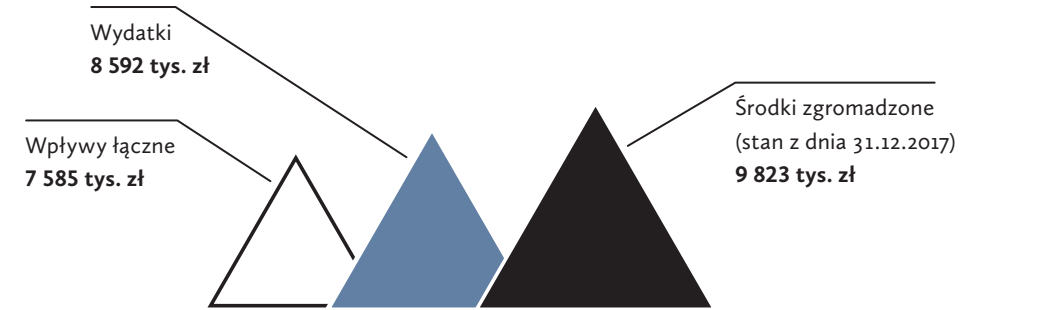
- 3 718 tys. zł było przeznaczone na działalność statutową Stowarzyszenia ŻIH;
- 6 117 tys. zł było przeznaczone na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Muzeum POLIN w tym:
 - 3 024 tys. zł na granty celowe,
 - 3 093 tys. zł stanowiło fundusz rozwoju Muzeum POLIN;
- 995 tys. zł było przeznaczone na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Instytutu.

W okresie sprawozdawczym łączne wpływy Stowarzyszenia ŻIH wyniosły 7 585 tys. zł, a wydatki — 8 592 tys. zł.

NA KONIEC OMAWIANEGO OKRESU (31 GRUDNIA 2017 ROKU) ZGROMADZONE ŚRODKI WYNIOSŁY 9 823 TYS. ZŁ, Z CZEGO:

- 3 704 tys. zł było przeznaczone na działalność statutową Stowarzyszenia ŻIH,
- 5 966 tys. zł było przeznaczone na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Muzeum POLIN,
- 153 tys. zł było przeznaczone na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Instytutu.

Zbiorczo wydatki i wpływy za 2017 rok

	Bilans otwarcia 1.01.2017	Wpływy	Wydatki	Stan na 31.12.2017
I. Działalność statutowa Stowarzyszenia ŻIH (z wyłączeniem pkt. II i III)	3 717 983 zł	1 795 942 zł	1 550 414 zł	3 704 195 zł
Korekta bilansu otwarcia	-259 316 zł *	.	.	.
II. Wsparcie działalności Muzeum POLIN	6 117 106 zł	5 282 931 zł	5 434 003 zł	5 966 034 zł
III. Wsparcie działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego	994 461 zł	506 360 zł	1 607 518 zł	152 619 zł
Korekta bilansu otwarcia	259 316 zł *	.	.	.
RAZEM	10 829 550 zł	7 585 233 zł	8 591 935 zł	9 822 848 zł

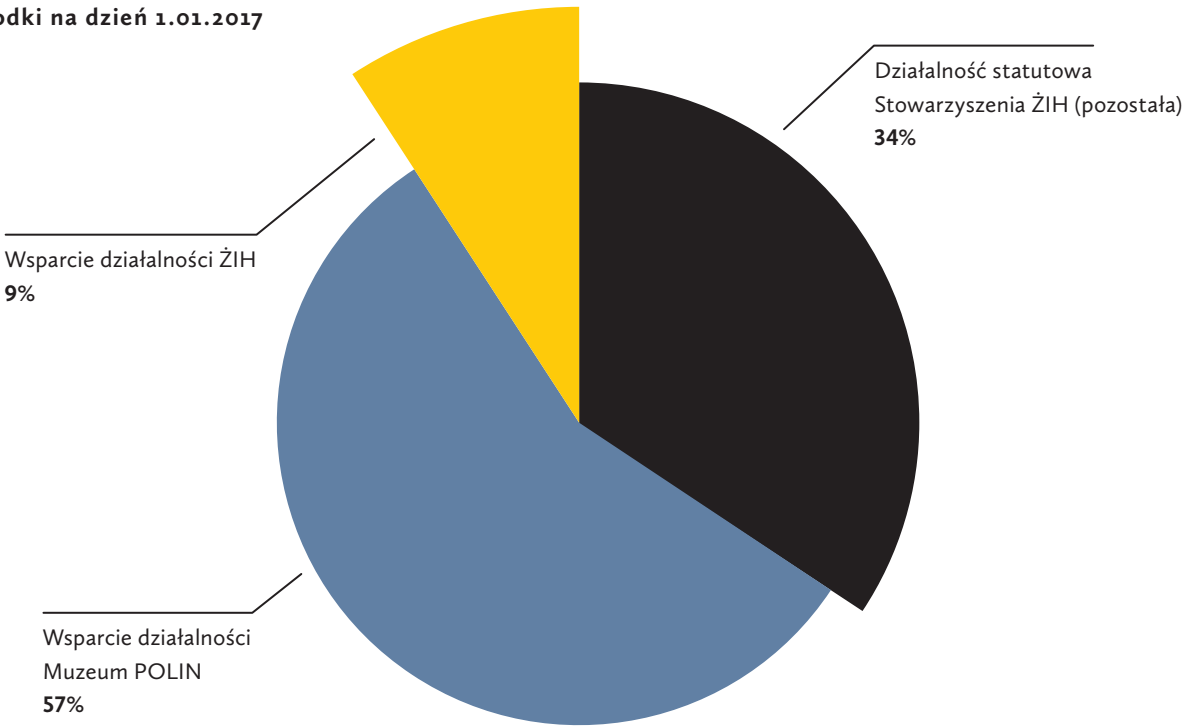
* Korekta wynikająca z przeznaczenia środków własnych Stowarzyszenia ŻIH na działania realizowane we współpracy z Żydowskim Instytutem Historycznym

Mimo zrealizowania wielu projektów opisanych w niniejszym raporcie praktycznie nie uległ zmianie stan środków przeznaczonych na działalność statutową Stowarzyszenia ŻIH oraz na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Muzeum POLIN. Zmalał natomiast o prawie 850 tys. zł stan środków przeznaczonych na wsparcie i wspólną realizację działalności programowej Instytutu. To skutek intensywnych działań w 2017 roku, kiedy wydatkowaliśmy środki zgromadzone na ten cel rok wcześniej.

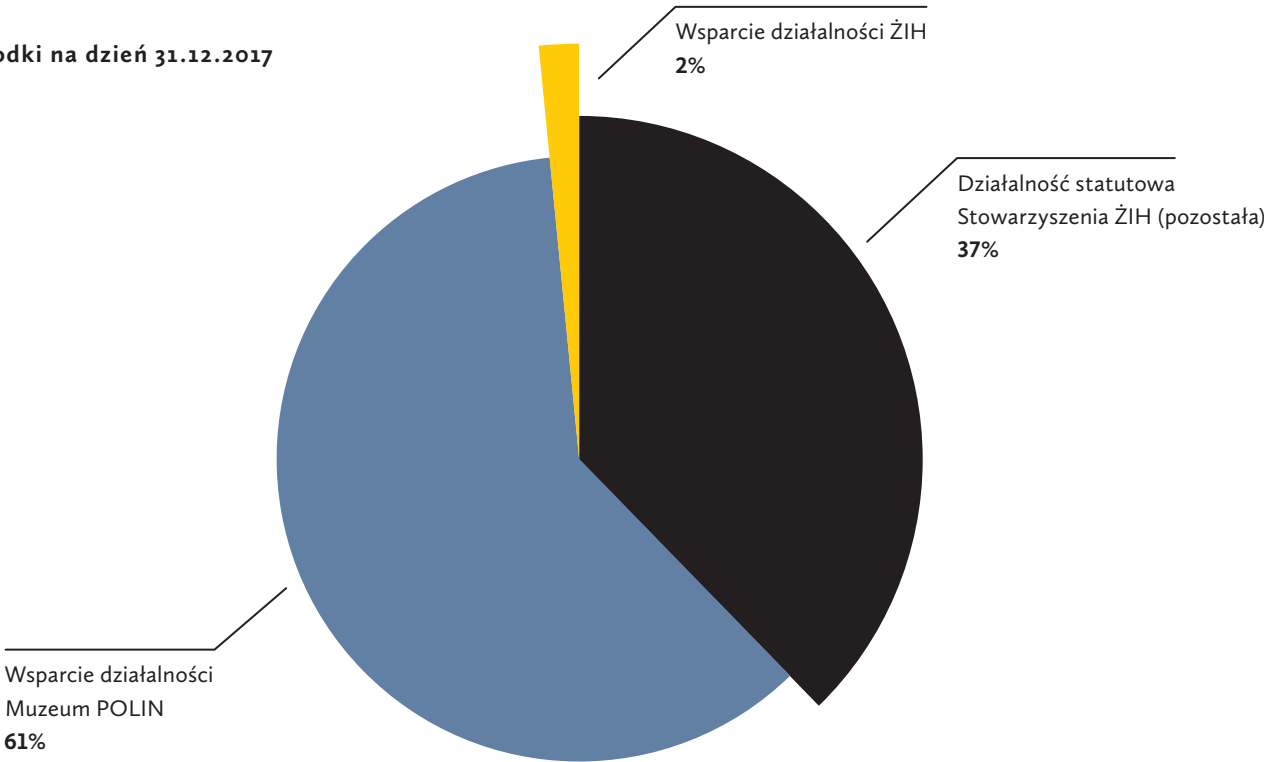
Ukoronowaniem tych wszystkich działań było otwarcie wystawy stałej w budynku stanowiącym siedzibę Instytutu i Stowarzyszenia ŻIH oraz wydanie ostatnich tomów pełnej polskiej edycji Archiwum Ringelbluma. Nie oznacza to jednak, że nie mamy środków na dalsze działania — w 2017 roku pozyskaliśmy grant od Tada Taube i Koret Foundation w wysokości 2 milionów dolarów z przeznaczeniem na programy realizowane we współpracy z Instytutem. Środki te zostaną przekazane w czterech transzach w latach 2018–2021.

Warto spojrzeć na finanse Stowarzyszenia ŻIH w perspektywie wieloletniej. Mimo zwiększenia liczby prowadzonych projektów i związanego z tym większego wydatkowania środków Stowarzyszenie ŻIH ma stabilną sytuację finansową.

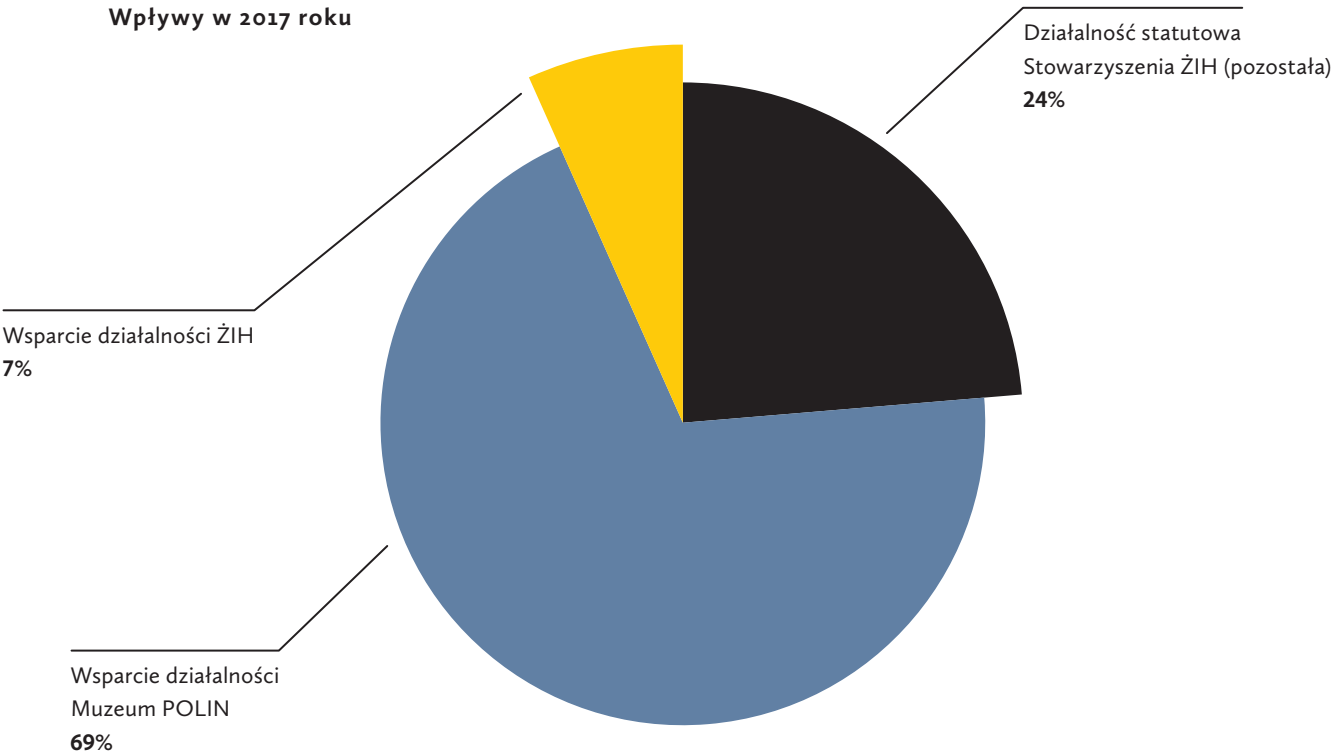
Środki na dzień 1.01.2017

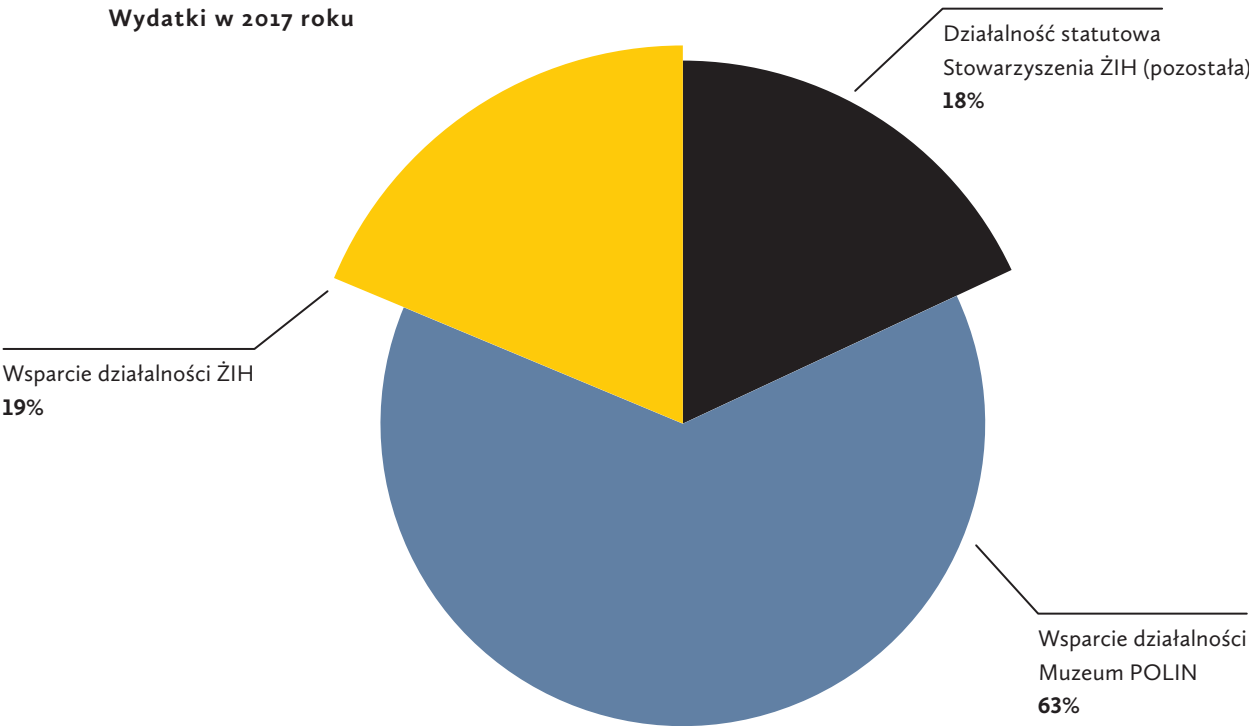
Środki na dzień 31.12.2017

Wpływy w 2017 roku

Wydatki w 2017 roku

Dane obejmujące wydatki i wpływy Stowarzyszenia ŻIH przedstawiono w tabelach na stronach 75 i 78.

Zestawienie wydatków i wpływów w 2017 roku

	Bilans otwarcia 1.01.2017	Wpływy	Wydatki	Stan na 31.12.2017
	A	B	C	D = A + B – C
I. Działalność statutowa Stowarzyszenia ŻIH (z wyłączeniem pkt. II i III)	3 717 983 zł	1 795 942 zł	1 550 414 zł	3 704 195 zł
1. Korekta bilansu otwarcia	–259 316 zł *	.	.	.
2. Koszty operacyjne działalności statutowej	.	.	355 730 zł	.
3. Komisja Grantowa	.	6 580 zł **	135 000 zł	.
4. Wsparcie innych organizacji	.	3 497 zł **	69 500 zł	.
5. Fundraising i promocja	.	1 484 413 zł	990 184 zł	.
6. Inne wpływy i wydatki	.	301 452 zł	.	.
II. Wsparcie działalności Muzeum POLIN	6 117 106 zł	5 282 931 zł	5 434 003 zł	5 966 034 zł
1. Projekty Muzeum POLIN związane z realizacją grantów ze środków publicznych i współpracą z organizacjami żydowskimi	.	79 159 zł	104 903 zł	.
2. Projekty celowe związane z działalnością Muzeum POLIN	.	5 203 772 zł	5 329 100 zł	.
III. Wsparcie działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego	994 461 zł	506 360 zł	1 607 518 zł	152 619 zł
1. Korekta bilansu otwarcia	259 316 zł *	.	.	.
2. Projekty Instytutu, w tym Program Oneg Szabat	.	506 360 zł	1 607 518 zł	.
RAZEM	10 829 550 zł	7 585 233 zł	8 591 935 zł	9 822 848 zł

* Korekta wynikająca z przeznaczenia środków własnych Stowarzyszenia ŻIH na działania realizowane we współpracy z Żydowskim Instytutem Historycznym
** Wpływy wynikające ze zwrotu części niewykorzystanych grantów

I. Wydatki związane z pozostałą działalnością statutową Stowarzyszenia ŻIH (pozostałą, tj. niedotyczącą wsparcia Muzeum POLIN i Żydowskiego Instytutu Historycznego) obejmują:

- 1. Koszty operacyjne działalności statutowej**

Bieżące funkcjonowanie biura Stowarzyszenia ŻIH — w tym wynagrodzenia, koszty zebrań i walnych zgromadzeń, korespondencja z członkami Stowarzyszenia ŻIH.
- 2. Komisja Grantowa**

Granty przyznawane przez Komisję Grantową (patrz s. 46).
- 3. Wsparcie dla innych organizacji**

Wsparcie przyznawane innym organizacjom na podstawie decyzji Zarządu (patrz s. 51).
- 4. Fundraising i promocja**

Wydatki związane z działalnością fundraisingową, wydatkowaniem i ze sprawozdawczością dotyczącą pozyskanych środków oraz z promocją Stowarzyszenia ŻIH, Muzeum POLIN i Instytutu. Budżet fundraisingu i promocji jest finansowany przez członków Rady Darczyńców w formie dotacji celowych (patrz s. 66).
- 5. Inne wpływy i wydatki**

Wpływy przeznaczone na działalność statutową Stowarzyszenia ŻIH i inne wydatki nieujęte w innych kategoriach, w tym przychody z tytułu odsetek bankowych.

II. Wydatki związane ze wsparciem działalności programowej Muzeum POLIN obejmują:

- 1. Projekty Muzeum POLIN związane z realizacją grantów ze środków publicznych i współpracą z organizacjami żydowskimi**

Finansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych przez Muzeum POLIN i przez Stowarzyszenie ŻIH wspólnie z Muzeum POLIN, współfinansowanych ze środków publicznych, oraz wsparcie projektów realizowanych przez Muzeum POLIN we współpracy z organizacjami żydowskimi (patrz s. 35).
- 2. Projekty celowe związane z działalnością Muzeum POLIN**

Wsparcie działalności programowej Muzeum POLIN zgodnie z przeznaczeniem pozyskanych przez Stowarzyszenie ŻIH środków celowych (patrz s. 26).

III. Wydatki związane ze wsparciem działalności programowej Żydowskiego Instytutu Historycznego, w tym z realizacją Programu Oneg Szabat (patrz s. 42).

Zapraszamy do wsparcia Stowarzyszenia ŻIH.
Każda darowizna ma dla nas ogromne znaczenie.
Dzięki pozyskanym środkom pomagamy realizować
działania programowe Muzeum POLIN i Instytutu
oraz innych organizacji żydowskich, których
celem jest ochrona i popularyzowanie dziedzictwa
polskich Żydów.

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce
Numer konta: PL 87 1240 6247 1111 0000 4975 6324

Istnieje możliwość przekazania darowizny w Stanach Zjednoczonych
z opcją odliczenia podatku. Dodatkowe informacje: development@szih.org.pl

DANE KONTAKTOWE:

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

ul. Tłomackie 3/5
00-090 Warszawa

+48 22 827 92 25
biuro@szih.org.pl

www.szh.org.pl

STOWARZYSZENIE
ŻYDOWSKI INSTYTUT
HISTORYCZNY W POLSCE

פּוֹלִין

Muzeum
Historii
Żydów
Polskich

**יִיִּדיִשְׁער זְיִדוּוּסְקִי
הִיסטאָרישער אינסטיטוט
HISTORYCZNY**